
Danijela Božičković Radulović
Antileta Živković
ČIPKA I ČOKOLADA

gost pisac
Stanko Holcer

Danijela Božičković Radulović
Antileta Živković

gost pisac
Stanko Holcer

ČIPKA I ČOKOLADA

2015.

Ljubiteljima slatkiša

Danijela

*Za sve one koji su ušetali u moj život dajući mi ideje za priče, izazivali osmeh, činili me srećnom ili tužnom, slali i delili poruke... svesno ili nesvesno bo-
jili prostor oko sebe dajući mu neku drugu dimenziju koja budi osećajnost, budnost, kreativnost... Da, baš za vas koji ste me bodrili i voleli dok sam stvarala.*

Antileta

Posvećeno ženama i fenomenu ženske lepote uz poruku veruj u ljubav.

Stanko

LICA (i tela) dve žene, namerno odabranih uzoraka lepšeg (nežnijeg) pola. Jedna plavuša, druga crnka. Različite po izgledu, shvatanjima i stavovima. Jedinstvene u želji da zajedno napišu knjigu.

ČUPKA – *plavuša*, 34 godine; žena u belom mantilu, medicinska sestra. Nežna i produhovljena. Karakterišu je kosmičko plave oči koje su najčešće širom otvorene. Staložena je za medalju. Njene boje su nežne kao što je i ona sama. Uzrečica joj je „znam”.

ČARNA – *crnka*, 43 godine. Najčešće umazana akrilom – slikar. Britka na jeziku i šaljiva u tonu. Pogled joj je taman i prodoran. Energična kao eruptivni vulkan. Njeni tonovi su boje kaleidoskopa. Kada je raspoložena, voli ceo svet. Kad nije, bolje joj se skloniti s puta, ta tri minuta.

Pisac, gost – Stanko Holcer Jugosloven. Altruist. Kosmopolit. Pravi muškarac.

*Ako kažeš istinu
ne moraš ništa da pamtiš*

Mark Tven

UMESTO PROLOGA

- MISLIŠ li da će naša knjiga da se čita?
- Hoće. Haravno da hoće. Sve koji nas znaju zanimaće o čemu to nas dve pišemo.
- Malo je onih koji se bave istim poslom a podržavaju jedni druge. Posebno među ženama.
- Puno je sujete i zavisti. Ljudi ne shvataju da za svakog ima mesta pod kapom nebeskom.
- I pod Suncem.
Moderne tehnologije vladaju ljudima i vremenom ovog doba. Face, twiter, skajp... niko više i ne čita knjige.
- Na javnim mrežama sve je lepo, slatko i svi se tako silno vole.
- Pa zar nisu takvi i naši fb profili?
- Jesu. Zato cemo ovde da pišemo drugačije.
- Bez laži, licemerja, foliranja.
- Mi smo ovde stvarne i prave Mi. Hmm, baš tako. A sad, dosta je bilo priče. Ako nastavimo da govorimo „u prazno” podržaćemo ono protiv čega se borimo. Hajde da pakujemo knjigu.
- Može, nežna „ratnice” moja. Kojom ćemo pričom započeti?
- Kao i u životu... igrom.
- Igrom i... zavođenjem.

IGRE ZAVOĐENJA

*Ko u životu nikada nije bio lud
nije bio ni mudar.*

Hajne

ČARNA: STVARI nisu obične ni neobične. Nisu ni jednostavne ni komplikovane. Nisu čak ni lepe ni ružne. Stvari su onakve kakvima ih mi vidimo. Robujemo predrasudama, raznim osudama, izvinjavamo se pogrešnima, zaboravljamo prave. Govorimo da nam nije stalo do tuđeg mišljenja, a zapravo se trudimo da ostavimo što bolji utisak. Pri tom, često, gubeći svoju posebnost i uklapajući se u prosečnost. A, onda, ta igra skrivanja naše vlastite prirode dovodi nas do nezadovoljstva i nesigurnosti. I tako, u krug. Generalizovanje, poistovećivanje, neka „opšta mesta” koja su potpuno pogrešno izabrana i loše nacrtana. Rečenice koje čitavog života slušam i od kojih se ježim, kao što su: „To su samo muškarci” ili „Sve su žene iste!” često se čuju, sa raznih strana. S obzirom na pol kome pripadam, reagoću na svoj, „ženski” način. Pitanje... da li su sve iste... ili možda nisu? A plavuše i crнке, kako tu stojimo? Plivamo po predrasudama. Vicevi, izmišljene anegdote, štoševi, koji se graniče sa kulturom i dobrim ukusom... a često i vređaju aktere priče. Ne, niti su svi muškarci isti, niti to za žene možemo reći. A što se plavuša i crnki tiče, koliko su

slične a koliko različite, možemo odmah da proverimo. Na osnovu NAMERNO ODABRANIH UZO-RAKA. Jedne plavuše – Čupke i jedne crнке – Čarne. Njih smo izabrale jer one:

- *Obožavaju svoj pol i vole svoju boju;*
- *Nemaju problem da kažu ono što misle i osećaju;*
- *Žele i znaju da pišu...*

Plavuše i crнке? Kao antipodi? Jesu li su te dve kategorije potpuno suprotne ili samo drugačije upakovane? Ima li razlike među njima, i šta se o tome misli, a šta je istina?...Razloga je mnogo, mnogo je i potencijalnih autorki... ali samo su se ove dve – Čupka i Čarna „drznule” da se hrabro ruku pod ruku uhvate u koštac sa predrasudama! ...Ili, istinom... videćemo već o čemu se ovde radi.

„...KAD bi svi ljudi na svetu baš kao sva deca na svetu...”

- *Čekaj, šta sada to radiš? Prvo krećeš sa jako ozbiljnom i interesantnom temom, zaintrigiraš me, a onda počinješ da mi pevaš neku dečiju pesmicu. Izvini, molim te. Stani. Čekaj. Da te pitam: Ženoo, na čemu si?*
- *„...odlučili daaa...”*
- *Mislim, pitam te da i meni daš malo toga...*
- *Nemaš pravi feeling, to ti fali. Znaš na čemu sam? Na 68-oj... ili... 78... nisam više ni sama sigurna, a možda sam još mlađa od toga...*

nisam izgubila detinjstvo iz sebe, samo ga ponekad zaboravim. Ali, kada mi dođe, kada ga se setim... onda na krilima mašte mogu i da poletim!...

- O, nee...*
- O, daaa... Slušaj, šalim se malo, a suštinski sam jako ozbiljna. Hajde, oslobodi duh i razmisli o rečima ove, kako sama kažeš „dečije pesmice”. Šta misliš, ko je iskreniji – deca ili odrasli?*
- Deca, naravno. Ona ne znaju da lažu.*
- Eto, o tome ti pričam. To je suština. Hajde da se vratimo na taj nivo iskrenosti. Da speremo laži i budemo opet dve bezbrižne devojčice. Bez dlake na jeziku i bez straha šta ćemo reći.*
- Mmm... to si mislila. Slušaj, sviđa mi se ideja. Potpuno.*
- Super! Onda sutra ti ponesi lastiš!*
- Uuu... opet počinješ. Nepopravljiva si!*
- Ma, jok, samo nastavljam prekinutu nit. Kad bi ljudi govorili ono što misle, pokazivali ono što osećaju, ponašali se u skladu s tim, bilo bi manje nesporazuma, nerazumevanja, svađa. Manje uvređenih, nesrećnih i nezadovoljnih. Neostvarenih žena, nedo-rečenih muškaraca. Ma, bilo bi nam svima lepše. Bolje. Bili bismo stvarni mi... a ne naše maske. Hajde da ih skinemo. Evo, ja ću prva:*

ČARNA: ROĐENA sam kao crnka. Živim kao crnka. I osećam se baš tako. Ponekad izvučem neki

pramen u drugoj boji, tek da razbijem monotoniju. Jer, znaš kako se kaže – kad žena nije zadovoljna pa hoće nešto da promeni, prvo počne od kose. A onda vidi da to nije ništa strašno (oslobodi se straha), pa često pređe i na druge promene. Naravno, nije samo boja kose merodavna za to osećamo li se kao crнке ili plavuše. To osećanje je čitava filozofija, koja u sebi nosi mozaik ponašanja, razmišljanja, postupaka. Da, baš o tome želim da govorim. Da, o tome treba da pišemo Čupka. Ja, kao crnka. I ti, moja plava druga-rica. U svakom slučaju, to nam je jedan od motiva... a ima ih mnogo.. da prebrojim... zamisli, osam... a motive su, kao i mi... bez početka i kraja. I baš taj broj, simbol beskonačnosti.

Razlozi pisanja ove knjige:

1. Da vidimo kako plavuša i crnka razmišljaju i reaguju na iste teme.
2. Da li crnke neizostavno moraju da budu bradate, brkate i agresivne;
3. Da li su svetlije nežnije a tamnije temperamentnije;
4. Može li da postoji istinska ljubav i poštovanje između ove dve rivalne kategorije;
5. Da li je lepša Merilin Monro ili Monika Beluči;
6. Vole li muškarci više plavuše;
7. Koliko su jedne i druge zadovoljne što su baš takve;
8. Postoje li predrasude o plavušama i njihovoj inteligenciji ili su to samo vicevi?

- *Zaista, da li su plavuše i crнке rivali, kao Partizan i Zvezda?*
- *Hmmm... nisam sigurna... a nisam sigurna ni da li se suštinski razlikuju i da li dominantna boja nijansira i karakter, ili je samo manje ili više prijatna za oko.*
- *SANJALA sam noćas Andriju M. Da se tušira sa mnom.*
- *Oo malena, pa ti znaš šta valja!*
- *Znala sam reakciju!*
- *Njegovu ili moju?*
- *Ma daj, ne zezaj. Tvoju naravno! Znala sam šta ćeš reći od reči do reči. Svako slovo!*
- *E, nisi... nisi baš sve.*
- *Kako nisam?*
- *Nisi znala ono što sam prećutala.*
- *Ima i toga?*
- *Ma ne. Šalim se. Ipak, nešto nisi znala. Nisi znala da ću ovaj dijalog da stavim u knjigu, zar ne?*
- *Aa..*
- *Joj! To tvoje dugačko aaa, sa iskolobečenim očima!*
- *Ma, znala sam, od reči do reči. Ili, bolje da kažem: od oka do oka! Znaš šta, kad sam se već sjebala za ceo život... mogu bar u snovima da uživam!*
- *Ma, možeš ti i u životu da uživaš. Ako snove pretvoriš u stvarnost!*
- *Lako je tebi da pametuješ i pričaš kada je tuđi život u pitanju. Al kada je život tvoj, jedini*

- koji imaš, e, hajde onda budi pametna! Sve ima dva kraja, a medalja dve strane...*
- *Dobro je da ima medalja. A njena druga strana trebalo bi da se zove mudalja!*
  - *Daj... znaš da ne volim kada se tako izražavaš?*
  - *Štoo?... Pa, nisam to ja... To je naša lepa srpska reč. Znaš li kako je o mudrosti govorio sjajni dr Pavle Kovačević na jednom od svojih predavanja??*
  - *Neee...*
  - *Dr Kovačević je pre nekoliko godina gostovao na jednoj tribini i govorio o korenima reči: „Mudar čovek može da bude samo onaj koji ima muda. Jer, mudrost je nastala od ove reči, a to znači da samo muškarac mudrim može da se nazove.” Sećam se šoka u publici, posebno u prvim redovima koje su zauzeli lokalni političari. Mislim da je zbog njih ovo i ispričao. Ne zato što smatra da žene ne mogu da budu mudre, već zato što je želeo da razbudi uspavani prvi red.*
  - *Sjajna priča.*
  - *Vidiš li sad, mila moja, da nisam prosta nego edukovana? Priznajem.. i pomalo mudra.*

ELIKSIR DODIRA

Reklame nam samo i služe da shvatimo koliko smo nesrećni što sve to ne možemo da imamo.

Čupka ili Čarna, jedna od njih

ČUPKA: SVAŠTA se reklamira. Reklama je najbolje sredstvo za prodaju. Što jeste, jeste. Istina je. Sedim tako ispred televizora, gledam film i ide blok reklama. Prva reklama o kremi za lice. Svaki organizam stvara koenzim Q10 ali to nam nije dovoljno pa otprilike ovako, to treba odraditi i spolja i pomoći licu da vam ostane mlado i lepo dugo godina. Potrudim se ja da saznam nešto malo više o koenzimu Q10, pa tako dobijem informaciju da ga organizam stvara do neke dvadeset pete godine. Posle sve slabije. Zahvaljujući njemu mlada koža je čvrsta i debela, lepa. Kako godine prolaze, koža biva opuštena, tanka, osetljiva. Umorna i istrošena od štetnih uticaja iz spoljne sredine. Kreme sa koenzimom jačaju kožu. Da bi izgledale lepo kao teta od dvedeset godina sa reklame, moramo bez prestanka da mažemo lice i bićemo lepe, srećne i zadovoljne...

Opet kašičica filma i kutlača reklame. Sad se reklamira krema za lice sa hijaluronom. Kažu da je njegova hidratacija najznačajnija za očuvanje mladosti. Da nijedan sastojak ne hidrira kožu bolje od hijaluronske kiseline. Kažu da on ćelije kože odlično snab-

deva vodom i da one momentalno nabubre i popune bore. Sve je to dokazano, testirano i efikasno u raznim kremama, serumima i antiridima. Opet je na TV-u u gro planu prelepa žena sa savršeno negovanim rukama i lepo manikiranim noktima, koja se mazi njima po sopstvenom licu. Dah zastaje od prefinjenosti i lepote. Koja to žena ne bi poželela da bude tako lepa, negovana i srećno nasmejana kao manekenka sa reklame?

Film kreće, otržem misli od svetski poznatih marki za reklamu o savršenim kremama za lice na besprekorno lepim ženama. Vraćam se nastavku filma. Taman da pomislim da će se završiti onako kako sam ja predvidela, kad ide još jedan blok reklama i naravno reklama kreme za lice sa retinolom. Oho ho, pa ovo postaje interesantno. Biće još savršenih žena na reklamama i opet sam u pravu. Retinol ima mogućnost da genetski modifikuje kožu i podstiče stvaranje kolagena. Kažu da 100% može da izglati sitne bore. Neverovatno! Za samo sat trajanja jednog filma i isto toliko reklama, one za lice su mi najviše privukle pažnju. Pitam se, zar se niko nije setio da ujedini ta tri proizvoda i da napravi revoluciju u kozmetici. Verovatno jeste ali se to nije dobro završilo. Ma, nisam ja popila svu pamet ovog sveta. Ko će znati, možda im se više isplati da truju svet lagano.

Nisam pobornik nekorišćenja kremica koje podmlađuju. Sve što ženu čini srećnom i može dobro da joj donese u životu – ja se sa tim slažem. Neću da vas lažem, ni ja nisam odolela da ne probam nešto od tih skupih kremica od kako sam prošla tridesetu. Je-

sam se namenjala kremica, ali ništa to vredelo nije. Urodile plodom kod mene nisu, kao kod onih nasmejanih devojaka sa televizije. Proces starenja ne mogu da zaustave. Nikako!

Zato kupujem jeftinu kremu za lice u marketu i nema nikakve razlike, čak mislim da sada sa par godina više izgledam mlađe, ali zato se više smejem. Naučila sam organizam da mu dajem dovoljno tečnosti, na licu dozvoljavam rukama koje me vole da rade svašta, da me maze, štirkaju, golicaju, nežno pipkaju, dozvoljavam voljenim usnama da prelaze svaki pedalj kože mog lica. Joj, kako taj dodir pegla bore, pa ni sva tri čarobna sastojka ne mogu tako. Čarobni su to eliksiri...

Bora smejalica mi se sama nekako nametnula oko usana, srećna sam kad je vidim. Čak joj se i obradujem, ima i onih koje su nastale od plakanja. Znete ono kad se zavučete u kupatilo da vas niko ne vidi i plaćete ispod tuša dok se voda sliva po vama? Tada su bore najmanje vidljive jer ste natečeni pa vam dođe kao taj hijaluron, nabubreno vam je lice, malo su problem oči ali se i to uz dobru samokontrolu da rešiti. Ima i bora padalica. To su one koje nastaju od dečijih padova iz kolevki, prevrtanja šetalice, vožnje bicikla, rolera, skejta, sankanja, skijanja, skutera... Ima onih koje su nastale pre svadbe i posle. Dok sam bila trudna, nisam ih primećivala a posle dok su deca rasla nisam imala vremena.

Kakve god da su, moje su. Stekla sam ih, pošteno zaradila, nijednu nisam na poklon dobila a i ne treba mi, dovoljne su mi moje lepe bore.

ČARNA: GLEDAM i ja reklame. „Navučena” sam na njih, žestoko. Gotovo da mi je krivo što ih film prekine. U jednoj od tih modernih tvorevina dvadesetog veka kažu kako puževa sluz sprečava stvaranje bora. Pratim pogledom te mesnate, sluzave životinje i mislim se što da kupim kremu sa njihovim produktom kad lepo mogu da prošetam do bašte i da se namažem sa dva – tri puža.

Kada sam videla svoju prvu boru, iskreno da ti kažem, Čupka, bilo mi je krivo. Imala sam tada dvadeset sedam godina, bilo je jutro i ja sam još bunovna ušla u kupatilo da piškim. Prolazeći pored toaletnog ogledala, bacila sam pogled i u uglovima očiju ugleala brazdice. Užasnula sam se. Danima me je mučilo. Bio je to moj prvi susret sa mislima o starosti. Onda se ta priča izgubila usled brige o deci, bavljenja kućom i profesijom, sve do jednog trenutka sasvim slučajnog i spontanog, a opet bitnog i zapamćenog.

Sedela sam u automobilu i gledala ispred sebe. U retrovizoru, pored mog oka bio je splet tankih mrežastih linija. Samo sam se nasmejala. Valjda mi je taj smeh pomogao da živim sa tim bez brige, normalno prihvatajući sebe.

Sada ne želim da ih peglam čak ni u fotošopu jer one su moje.

Moje bore su u skladu sa mojim godinama; one oko očiju od briga, one oko usana od smeha, podočnjaci od dečijih temperatura, salce od uživanja, kratak fitilj od nepravde i života... Al ne bih ja išla ni na lifting ni na liposukciju... da imam para, putovala bih po svetu da dodam jos neku boricu... gde joj je i mesto.

zubića i jezik. Eto, ostaviše nam Turci i nešto dobro... i neka nam je na zdravlje i zadovoljstvo.

Odlazeću u Tursku, našu po mnogo čemu blisku i srodnu zemlju, ipak smo mi pet stotina godina živeli sa njima, nadala sam se da ću tamo popiti pravu, savršenu, tursku kafu! Ali, avaj (beše li i ovo turska reč?) ... Svega je bilo osim te kafe, i ja sam pravila beskrajne krugove po gradu, i obilazila razne lokale ne bih li pronašla taj željeni napitak. Nisam uspeła. Sreća, u neko doba, dok sam baš bila u kofeinskoj krizi, koju nije moglo da smanji ispijanje raznih čajeva koji su se obilato nudili, niti jutarnje džogiranje pored obale, naišla sam na Srbe koji su poneli par kesica ovog mlevenog zrna. Kada su me dragi zemljaci pozvali i zakuvali kaficu, mojoj sreći nije bilo kraja. I prvi željeni nespretni srk, koji mi je opekao jezik, nije smanjio osećaj sreće i zadovoljstva. Od tad, nigde bez kafe ne krećem. Što je sigurno, sigurno je. I ne zovem je više Turska, već Srpska. Jer ona to svakako i jeste.

Ajd, pa prijatno.

- *Nego... jesi li za kafu?...*
Srpsku, dabome.
- *Kako si sve ovo dobro sročila. Nikada mi ne bi palo na pamet da jedna mala crna šolja može toliko osećanja, razgovora, misli, pregovora, strasti, romantike, simbolike, svađe, pakosti, ludila, pomirenja da donese. Znači da tako izgleda tvoja srpska kafa? Hoćeš li da čuješ moju priču o kreditnoj kafi?*
- *Hoću. Sačekaj da uzmemo po parče čokolade,*

- jer čim čujem za kredit, meni bude gorko u ustima.*
- *Mmmm ...eurocrem?*
  - *Aha... baš ta.*
  - *Slatkiš mog detinjstva. A i sad mi je najomiljeniji. Daj mi komadić... volim da ga razdvajam na crni i beli deo i onda polako topim na jeziku... I beli deo, uvek, ostavim za kraj.*
  - *Polako, Čarna, smanji taj svoj urođeni hedonizam. Voliš da piješ kafu?*
  - *Volim, Čupka.*
  - *I ja.*

ČUPKA: VOLIM da je pijem. Jednostavno volim. Ustvari, ona mi je navika, verovatno kao i svima nama. Znam samo nekoliko ljudi koji je ne vole. A i taj broj staje na prste jedne ruke. Mislim da su uskraćeni za osećaj uživanja onih nekoliko sekundi dok gorka tečnost klizi niz grlo. Toliko smo se navikli na kafu da više i ne razmišljamo o potrebi za njom, čak je i ne cenimo, jednostavno joj dozvolimo da nas obuzme.

Kakva kafa će mi biti, mislim onako, slatka, gorka, sa mlekom, ogovaruša, srećuša, obaveštajna, upitna, zaljubljiva, zavodljiva, sikteruša iliti namiguša, sve zavisi sa kim je pijem. Prijaju mi sve vrste kafe. Juče sam išla nogu pred nogu gradom, onim centralnim ulicama, nisu me interesovali izlozi, šetači, slučajni prolaznici, nešto mi je falilo a nisam ni sama znala šta. Imala sam onaj osećaj unutar sebe da će mi se nešto dogoditi, i uvek mi se dogodi. Ponekad se uplašim tog

osećaja, ustvari predosećaja, jer ponekad tako predodetim a dogode mi se loše stvari, eto zbog toga se bojim. Nisam sujeverna, tek toliko da znate, ne znam ni zašto imam potrebu da vam ovo kažem. Šta li ću vam sve do kraja ispričati? Htela sam da budem sama, ali umesto da se izvezem negde ili odšetam ja sam otišla u strogi centar, baš tamo gde mogu da sretnem na svakom koraku nekog ko će me prepoznati i zapitati se šta mi je. Juče je bila sreda i nisam mogla usred nedelje da imam konačnu odluku šta ću da uradim. Da li da podignem kredit ili ne? Pitala sam se puno puta. Razmišljala sam danima a juče je jedna pevačica u nekoj zabavnoj emisiji pričala o cipelama koje su više koštale nego suma kredita koji sam htela da podignem. Sad znam zašto šetam strogim centrom, zbog blizine banke je to. Odlučim da sednem preko puta i da popijem kafu. Sramota me je da tražim novac na zajam, lakše mi je da platim kamatu i da ćutim, smejem se kao da ništa nije bilo.

Prolaznicima zamagljenim pogledom gledam u noge, ne želim da gledam lica jer ću odmah početi da ih analiziram i nikad kraja ne bi bilo. Otkud ta potreba u meni, stvarno ne znam, ali sve je džaba, po cipelama, sandalama, papučama opet pokušavam da pogodim kakvi su vlasnici. Nepopravljiva sam. Ne mogu od sebe da pobegnem. Odjednom cipele mi deluju poznato, hod takođe. Polako podižem pogled i srećem njegove oči, proždrljivo me gledaju. Ne znaju one za moju muku a pouzdano znam da ga intresuje sve u vezi mene, baš sve, hteo bi mnogo više. Opet razmišljam o ceni cipela, njegovih, verovatno koštaju malo manje

od onih pevačicinih sinoć a taman dovoljno da ja zapišem rupu koja mi se otvorila u životu. Znam da bi mi rado dao i veću sumu od one koju hoću da podignem u banci, možda ne bih ni morala da mu vratim. Kako je sve nekako apsurdno. Proći će mi dan u tuđim cipelama. Osmehuje mi se samopouzdan kao da je Bog koji je upravo sišao sa nebesa. Gledam u nje ga i osmehujem se po navici, neću da mu dozvolim da posumnja da mene nešto muči. Hoću da misli da mi je život idealan. Pričam mu kako uživam dok pijuckam kaficu. Prišao je konobar i rekao je isto kao i dama. Ja dama? Da, podsećam, to što sam to jutro pre nego što sam krenula hranila kokoške i svinje nema veze, niko ne zna. Nasmejem se, nekako sa gorčinom u ustima, on misli da mi prija, da mi je podigao perje, kao svestan je da živim u selu, da sam seljanka a više će mi prijati ako mi kaže dama. Nešto vrišti u meni sa svakim gutljajem kafe. Pomislih, ovo je jutarnja vriskuša, još mi nije palo na pamet da tako nazovem bilo koju kafu, ali eto i ova dobi ime. Malo smo posedeli, popričali, nasmejao me je. Naručismo po još jednu kafu i kroz razgovor odlučih da to bude kreditna kafa. Ma, neće život da stane, mlada sam, zdrava prava, radiću i za godinu dana odužiti. Nek ide život i kreditna kafa uz kamatu dobi slatku boju, ja ostadoh svoja, neprodana i srećna sa kreditom na godinu dana.

- *Znaš da sam se naježila. Žestoka ti je ova priča. Prava. Životna. Teška.*
- *Onda sam otišla kući i popila onu slatku koja se pije ...posle.*

– Lepo, volim kad je happy end. Nego, dobar ti je opis njegovih koraka i cipela. Znaš li, da korači najbolje govore o čoveku kakav je.

ČARNA: NE MORAŠ da poznaješ čoveka da bi znao kakav je. Ne moraš čak ni da progovoriš s njim. Stisak ruke dobro pokazuje karakter. Hladan, labav, zvani mrtva riba, bolje govori o osobi od hiljadu reči. Labav karakter, duša prodana, skorojević, beskičmenjak. Snažan, dominantan i siguran dodir prstiju, obećava karakternu i kvalitetnu osobu. To je, najčešće, osoba na koju možeš da se osloniš. Naravno, postoji i onaj, previše jak, čak bolan, stiskajuće–pritiskajući, kontakt dve šake. To je, neprijatno, vrlo agresivno, prstolomačko rukovanje, kada njegov inicijator pokušava da pokaže svoju nadmoćnost. To su, na prvi pogled, odnosno na prvi stisak ruke, dominantni ljudi, a suštinski, kompleksaši i bezmudići. Eto toliki tekstovi, šale i komentari na temu poređenja i paralele između dužine pojedinih muških prstiju i njihovih polnih organa, a istina je u kvalitetu stiska ruke i mudima! Doduše, ovde se misli na ona mentalna, a ne mesnata. Ali da ne bi otišao u potpuno pogrešnom pravcu i zaglibio se u priče o seksualnosti, vraćam se na zadatak temu. To rukovanje je zanimljivo i interesantno, no, nije neophodno. Ne moraš ni da se rukuješ sa nepoznatim, da bi saznao nešto o njemu.

Postoji još bolji pokazatelj, sto posto siguran. Ne, ne da mu zaviruješ u zenice, u to ogledalo duše, to dolazi posle. Za početak, samo gledaj čoveka kako hoda.

Hod je lična karta, pasoš i donji veš, u paketu. A koraka... raznih!.. Klecajući, treperavi, sa stopalima okrenutim spolja, uvučenih unutra (to je onaj hod gde mislite da su noge vezane u čvor), zabacivanje butina u stranu stvara korak sa utiskom da mu smeta instrument tabla, poskakivanje, vučenje, laganica, zastajkivanje, vojnički korak, generalski stav, zavodljivi, sa zabacivanjem stražnjice, izvijanje iz struka, ženstven, pederski (uz izvinjenje gejevima), brzi, spori, klizeći, zabrinuti, opušteni, zemljotresan, tajanstven...

Sledeći put, obratite pažnju na tuđe noge i korake.

- *Pazim, pazim nego šta.*
- *Najviše volim da je popijem sa prijateljicom (ako izuzmemo onu u krevetu, žestoku, mušku). Kada već pričamo o tome, da ti ispričam o još jednoj kafi koja gorči više nego što treba kada je pijemo sa takozvanim prijateljima nego sa potencijalnim udvaračima kod kojih smo baš načisto šta žele i potpuno sigurne u to šta mi nećemo.*
- *Pucaj.*

ČUPKA: ZNALA SAM da me zove samo onda kad ima nekog da ogovara. Verovatno je čula neki trač pa sad hoće da komentariše. Taj trač je već čulo pola njenih prijatelja, ako ona može tako da ih nazove, ne ona, oni nju. A zašto sam ja sa njom godinama stvarno ne znam, nije mi jasno a možda nikada i neće. Osećam je kako mi crpi energiju, kako mi ne prijaju

njeni komentari i društvo a ipak se smejem njenim šalama. Kao magnet je. Pogubna je. Znam da i većina ljudi u njenom okruženju to shvata, ali ne mogu da joj odole. Ona je požuda današnjeg vremena. Ja je čak i ne mrzim, šta više, mislim da je volim. Ona to što radi ne radi iz loše namere, ona je takva. Treba je razumeti, ali ko će, neće niko, ne mogu ni ja. I kad oslušnem neke druge ljude, shvatim da i oni u svom nekom bližem okruženju imaju neku takvu „drugaricu”. Valjda je to normalno. Ko će znati? Ha, ha, verovatno ona. Ta uvek sve zna. I nikada mi neće biti jasno kako sve te informacije dođu do nje, pa često su to ljudi koji su bliži meni a ona sve zna opet o njima.

I tako, draga moja Čarna, nađem se ja s njom na kafi. Sednemo i počnemo da pričamo, smejemo se i zamisli, ona ne ogovara nikoga, sve neke obične bezvezne teme, svakodnevnne. Pitam se da nije bole-sna, šta joj fali, nešto nedostaje. Uveliko se približilo vreme rastanka a ona ništa, pomislim ja – svi se nekad promene, poljubimo se u obraz na rastanku, onako sočno i već dogovaramo za sledeću kafu. Odem posle kafe do knjižare, samoposluge, kad sam već napolju, sutra je nedelja ne izlazi mi se, vikend je, a možda ni košava neće da stane do sutra. Parkiram auto, izlazim sa kesama, mašem komšinici i molim Boga da me ne zaustavi, kad ona trči prema meni. Pita me kako sam i onako poverljivo kaže mi da prestanem da se družim sa mojom „drugaricom”, jer je pre nekoliko minuta zvala nju da joj kaže kako sam na nekoj zabavi od pre neki dan bila vrlo seksi, kako su me muškarci proždimali pogledima i izvodili na podijum za ples a

ja čak ne znam dobro ni da plešem. A ti sad radi šta hoćeš, ali nemoj da prestaneš da uživaš u životu, igray lepa moja, uvek igray, čak i ako ne znaš, igray. Volim te što si takva kakva jesi, ti si svoja, a ona je ljubomorna na tebe. Ne opraštaju se uspesi tako lako u životu – sasus mi komšinica u lice ali u njenom govoru nema ni malo zlobe, više me savetuje majčinski.

Ja sam stajala na sred ulice. Zatečena. Sa rukama u kojima su visile kese. Osećala sam se kao majmun. Pa, ona je zvala mene ne bi li me iz prve ruke ispitala kako je bilo na izlasku. O ne, ne mogu da verujem. Kako sam glupa i prosta ponekad. Komšinica me je poljubila i namignula saučesnički. I sada sam, draga moja Čarna, sva zatečena. Ne znam ko mi je prijatelj, ko neprijatelj, kome mogu da verujem, koga da volim i čemu da se nadam. Nek' ide život. Sutra je novi dan.

- *Čupka, znaš kako kaže naš narod, ništa bolje od orgazma. A da završimo našu priču na sličan način?*
- *Ju! Na kakav način?*
- *Sa jednom baš dobrom kafom.*
- *Laknulo mi je. Jedva čekam... kafu.*

ČARNA: PAR DANA upoznavanja na putu do prepoznavanja.

Kafa je mnoge ljude spojila. Ne kao napitak, već kao poziv... Naaa... hmm... kafu.

1. Dan

Ušao je u Njenu sobu. Priklonio vrata do ruba

tepiha. Isključio svetlo jednim potezom bez gledanja. Uhvatio je za kosu istom rukom. Neemoj... oznojena sam... maćeći lenjo, izgovorila je, kroz razmak između zuba. Njenu reč i želju za tušem prekinule su njegove usne gladne soli. Uskoro su oboje bili oznojani i žedni.

Ne pijem kafu, rekao je, namršteno gledajući šolju crne tečnosti. Ona se nasmejala mada joj uopšte nije bilo do smeha. Kakav li je to čovek koji zdrav pije čaj?! Srknula je kajmak i krenula preko njegove butine, ostavljajući reljefni trag zrničastog jezika.

2. Dan

Zubima je budio bradavicu na njenoj mesnatoj izbočini. To je probudilo. Roj leptirića krenuo joj je kroz ruke, laktove, prste, listove... lepršali su i snažno mahali krilima.

Dlanove je prislonila na njegovo lice. Stiskala je do praga zadovoljstva, pazeći da ne preskoči tanku liniju i ode sa one druge strane bola. Spustio je ruke ispod njenog struka i polusavijenom šakom, pljesnuo zaobljeni predeo. Nasmejala se, sada, iz čistog zadovoljstva.

3. Dan

Isprepleteni prsti pritiskali su dlanove dok se boja slivala niz njeno lice i oči ispod kapaka. Ovo je Raj, pomislila je, dok su ćelije i zlatne zvezdice pucale u njenoj glavi.

Dve trećine gaziranog gorkog soka, dopunjenog sa napitkom bez ukusa... tako dobro gasi žeđ. Limun iz čaše, na trenutak, zastao na njenom jeziku, našao

se na njegovom, i mogao je samo da cokne i da se zakiseli. To bi bilo gubljenje vremena. Bavio se nekim drugim, slađim stvarima.

4. Dan

Koža i prepone bile su umazane medom, a jezik ga je zagrevao i pravio mu kanale kojim će putovati strast... Slast ljubavi pomešana sa životom pčela bila je dobitna kombinacija za još jedan prolazak ispod duge.

Ustao je i potpuno go, otišao u kuhinju. Uzeo je drvenu tacnu i na nju složio sve što je u tom trenutku želeo. Popeo se stepeništem i seo pored nje. Još je spavala. Osetila je njegov dah i snažan miris...

I onda...

Otvorila je oči i srećna se i zadovoljna nasmejala. Ovaj osmeh bio je najširi. U belim šoljicama pušila se vrela tamna tečnost. Ne pijem kafu, rekla je i slatko i zadovoljno vrisnula u smeh..

- *Ti nisi normalna! Ovo je čista erotika!*
- *Rekle smo da ćemo da pišemo o životu a ovo je njegova lepša strana. Misliš da tvoja baba to isto nije radila?*
- *Moja baba je bila mudra žena. Malo je govorila a puno radila. Žao mi je što nije imala mogućnosti da zapiše svoje misli, mogla bi da parira onom tvom Frojdu. Čitam meni dostupnu literaturu i vidim – život je manje interesantna tema nego smrt.*
- *Zato mi pišemo o životu, kao što život piše po nama.*

NEODOLJIVE SUPROTNOSTI

CRNO – BELO, BLACK & WHITE... kosmičko savršenstvo

CRNO je sočno, plodno, strastveno. Ono zaokuplja našu maštu.

Crno je nepostojanje svetlosti. Potpuni mrak. Sve ili ništa. Sve i ništa.

U prirodi, to je jedinstvena boja. U snovima, magijska. Boja bez boje. Gledaš u nju dok ti se oči ne naviknu. A onda ...sve mnogo jasnije i bolje vidiš.

BELO je najčistija boja. Svežina, dah, jutro, sjaj. Nežna a snažna. Hladna boja koja obezbeđuje toplinu. Lepota. Svetlost. Božanstveno Belo. Život u belom. Život bez straha. Početak života. Neispisana stranica sudbine.

Totalne suprotnosti, savršene u svojoj različitosti. Isto kao priča o plavušama i crnkama.

Crno–Belo, Anđeo–Đavo, Pozitivno–Negativno, Dobro–Loše... igra jo–jo koja nas prati čitavog života. Poneki sjaj, poneki bljesak, poneka nijansa, naruše isključivost palete.

Idemo u Crno – Beli svet. A plavuše i crнке deo su tog sveta.

STANKO: Bela – Crna dve su kontrastne. Postoji onaj deo gde se boje sastanu a to je SIVO, taj teren je nešto između boja kontrasta miran teren, ustajalnosti ni na jednoj ni na drugoj strani, bez promena, bez uzbuđenja..

Život je satkan od svih boja. Boje, kao nebo i zemlja, kao noć i dan.

Ništa u životu nije belo ili crno. Kaže se: Posle kiše doći će Sunce. Tako isto, ako misliš da ti je u životu sve belo i dobro i da ti cvetaju ruže..lepo je.. ali zapamti.. ništa nije zauvek, ..doći će i crni dani.. i obratno. Tako je to. Život.

Stojim na terasi zagledan u daleki horizont.. Pratim pomno tu liniju koja predstavlja granicu na kojoj umire svaki protekli dan. Nestaje svetlo i rađa se noć sa svojim mrakom... lagano.. neprimetno. Tanana nit koja spaja dve različitosti je naime sfera na kojoj se susreću dve najveće suprotnosti zemljinog postojanja.. dan i noć. Sve ima svoje dvojstvo. Ravnoteža je neminovna da bi svet opstao. Neminovna je za bića, biljke, životinje. Ako bi se samo na kratko narušio taj sklad, sve bi stalo. Večita tema različitosti i prelaznosti. Ona predstavlja opšti sklad i jedinstvo između dve suprotnosti. Ako tu neodoljivu suprotnost gledamo kroz boje, opet smo na istoj ravnoteži. Sećate se Balaševićeve pesme Portret mog života? I opet, boje. Svaka donosi pojedinačnu sliku i daje određenu draž. Zaključak svega je da bela bez crne ne bi vredela. Ako taj sklad boja u opisu pesme poistovetimo sa bićima, videćemo da nas privlače stvari koje su potpuno različite od onoga što mi jesmo. Ali, u njima smo celi.

Dobijamo taj neki sklad. Ono što nam nedostaje. Prijaju nam i prijanjaju uz nas. Jednostavno, tanka je nit između dve sile dejstvovanja... Često, na našim prostorima, dobro i zlo delimo bojama. Ali, ponovo jedna snaga nije otporna na snagu one druge. Mora postojati nit koja ih čini bližim ali ih i dovoljno razdvaja, da jedna drugoj ne smetaju.

Mrak je već pustio kapke. Već je dovoljno mračno i da nazrem liniju horizonta... Do sutra.

Ako krećete na počinak, želim vam nevino buđenje. Sjajno i belo poput jutra. I, ne bojte se ako u toku dana na vaše nevino i belo padne po koji crni trag. Sve je to život. Neminovnost življenja. Neodoljive suprotnosti. U svakom čoveku i oko njega. Ravnoteža sve uvek vrati u pravi ugao gledanja.

Oduvek sam voleo crne žene. Crne su moja majka, tetka, drugarica iz školske klupe prvog osnovne. Prva ljubav, devojčica sa tamnim sjajnim kivicama. Možda je to taj osećaj sigurnosti koji sam tada stekao. Sigurnost u tamne žene. Primećivao sam i one druge, ali su mi se oduvek činile nekako bljutave ili ružnjikave. Možda grube ili nametljive. Zapravo, previše nežne i nekako „njanjave”. Ili, pak, atraktivne a „skupe”. Uvek sa onim stavom, Ja pa Ja – imam plavu kosu i zbog toga sam jako bitna. E, pa ja takve nisam želeo u svojoj blizini. Bio sam u njihovom društvu, bilo je i zanimljivih momenata, ali to je uvek bio početak i kraj druženja sa „zlatokosama”. Onda nije čudno što mi se svidela ona. Tamnokosa, sa lepim licem i nekim izrazom između dame i deteta. Otmena, nedokučiva. U svojoj neobičnosti, usamlje-

na. Sve sam pokušao da dođem do nje. Konačno sam je upoznao. Imala je tu arogantnu spoljašnjost, koja je mnoge odbijala ili čak ljutila. Verovatno sa razlogom.

Ali, znao sam, iza toga je moralo biti nešto drugo. I bilo je. U par razgovora, koji su bili kratki, nasred ulice, pokazala je to dete koje je bilo toplo i nežno. Mislio sam da je to nekakav znak, putokaz da sam na dobrom puteljku koji će me odvesti do njenog srca. Želeo sam biti strpljiv. Ali, jedan dan mi je tako u neobaveznom razgovoru napomenula, mogli bi izaći neki dan na kafu. Jako se dopadaš mojoj drugarici. A znala je ona da je meni i više nego draga. To mi je izgledalo kao idealan način da “prebaci loptu” sa kojom ne zna šta da radi. Da, pristao sam, uz kiseli osmeh. Zašto da ne. Nisam poznavao tu devojkicu. Iako sam bio tužan, jer sam odbijen od osobe koja mi je neko vreme okupljala pažnju i misli. Jedan dan mi je zazvonio telefon.. Gde si?.. Super dođi. Sanja i ja pijemo kafu. Dođi, da nam se pridružiš. Sa mnom ranije nikada nije htela popiti piće, uz million raznih izgovora, vešto me je izbegavala. Ovaj put, tako srdačno pozvala... Pa dobro. U meni je bljesnuo neki muški optimizam. Zasto da ne?.. Rodio se osećaj kao da ću upoznati nekog jako bitnog.

Priblizavajući se mestu susreta, oči mi se skupiše, da li dobro vidim. Pitao sam se kako to da mi na pamet palo nije da je njena drugarica plavokosa osoba. Nekako mi to nije išlo uz nju. Baš takva bila je. Upoznajemo se. Sanja, zavodljivo reče. I priča odmah kreće, sve široko i lako kao da se već dugo znamo. Preda mnom je ona, crna „veštica” koja me je izdala, i zanosna, bujna, peg-

lana plavuša, sa osmehom „na sve” i očima koje pričaju hiljadu jezika i odaju isto toliko želja. Sve tako jasno i opušteno, da nijednog trenutka ne treba razmisliti o smislu rečenog. Za moj ukus, sve je i previše jasno. Moja „veštica” se samo smeška i potvrdno klima glavom, dok joj telefon nije zazvonio. Ustala je i stala par metara od nas slatko cvrkućući. A onda, odjednom razgovor dobija drugi ton, i to krhko stvorenje se pretvara u zver koja ciči. Očigledno da je neko bitan nešto rekao, nešto što nikako nije smeo. Da, to je taj pritajeni vuk koji živi u njoj, koji se pojavi kada neko pokuša da je učini slabom. Za to vreme, Sanja, ženski solidarno kreće da priča glasnije, da bi prikrla tu buku koja je dopirala do nas ali i da bi iskoristila naš zajednički trenutak. Da se malo više zblizimo. Crnka se vratila, i onim naivnim očima, smeškom anđela, prešla je preko nas. Kao da se ništa nije dogodilo. Želeo sam da je utešim, ali je to bilo nešto najgluplje što sam mogao uraditi. Umesto toga, pristao sam da se vidim sa Sanjom. Naravno, razmenili smo brojeve telefona. Posle tog susreta meni se vrtelo u glavi. Nisam znao šta da radim. To je žena koja zna šta želi. Dopadam joj se. Svaki drugar bi rekao da sam lud ako je odbijem. Izašili smo, naravno, na neko mesto ne tako izloženo javnosti, i onda sam shvatio da ja ne mogu podneti toliku količinu neposrednosti, priče, laži. Svega toga, uz osmeh koji je čitavo vreme ravan i koji ne odustaje ni onda kada mu trenutak nije. Pitao sam je otkad se druže njih dve. Odavno, odgovorila je. Nisam mogao da shvatim kako tako dve različite osobe mogu da budu u bilo kakvom dijalogu, na istom

mestu, u istom društvu, tako dobre i nerazdvojne. I shvatio sam da ipak ima neka sprega između te boje koja nam upada u oči kada osobu vidimo, sa bojama kojima je bojena u dubini bića. Ili se te boje njihovih srca oslikaju negde na kosi, pa to bude jedan sklad. Primetila je ona moju hladnu ravnodušnost koju nije mogao da dotakne ni jednog trenutka ni njen „mili” osmeh niti „zanimljiva priča”. Sanja je završila sa mojim drugom, koji joj se, gle čuda, takođe dopao. Bili su u „vezi” nekoliko dana. Javlja se i dalje, isto onako veselo i ljupko kao da se ništa nije ni događalo. Slatku crnu „vešticu” i dalje srećem. Prolazi sama, procaska sa mnom, ali uvek sa distance. Tek da vidim da je to „crno dete” još uvek tu, i da je sve dobro dok je srce puno. Bila je zaljubljena jako u nekog tamo...

Često ih vidim zajedno. Njih dve piju piće i smeju se. Sakupe društvo, uživaju... a tako su različite. Da, to i jeste zato sto su toliko drugačije, i što jedna drugoj nikada neće stati na put, jer su im i ukusi potpuno različiti. Čak i smerovi. One nikada neće „zagrebati” jedna drugoj u dušu. Mudro i lukavo čuvaju svoje prijateljstvo, „samo bez puno pametovanja”. Uvek će jedna za drugu naći lepu reč, jer one su tim, crna i plava. ...dve idealne suprotnosti.

LOLITE, KUGUARKE, VRŠNJAKINJE ILI SAMO ZALJUBLJENE ŽENE

ČARNA: JOŠ JEDNA bolna i degradirajuća predrasuda. S tvrdoćom atoma za razbijanje đonom. Al ne običnim. Onim, sa štiklom. Onako, elegantno i fino. Sa stilom.

Sećam se, pre izvesnog vremena, u opuštenom razgovoru sa poznanicama, pričale smo na neke manje ili više delikatne teme. O ljubavi, braku, sexu. Šta ćeš lepše i inspirativnije. Ženski, skroz. Taman po meri priče uz kafu. – „Idealno je kad su partneri vršnjaci“ – reče jedna od prisutnih akterki razgovora. – „Evo, pogledajte mene i moga muža. Iz iste smo škole, klupe tako reći. Imamo ista interesovanja, slične poglede na svet, idemo jedno uz drugo, što je najvažnije. Uklapamo se u mnogo čemu. A kako i ne bismo, kada smo rođeni iste godine.“

– „Čekaj“, zaustavih je u samooduševljavanju. Po toj tvojoj, „vršnjačkoj logici“ vi ste skoro idealni. Znači li to, da ako analiziramo još dublje, da ti misliš, da ste, na primer, rođeni istog dana, bili biste savršenstvo bez mane?

– Ako već nismo... možda bismo i bili.

– Dopada mi se tvoj način razmišljanja, ne mogu da kažem da mi nije simpatičan. Samo, to što se vi tako dobro slažete, sigurna sam da nema veze sa datumom rođenja, odnosno, istom godinom. Moja baba i deda su bili isto godište. Voleli su se kao ljudi i svađali

se kao još ljudi. A između mame i tate razlika je bila deset godina. I imali su savršeni brak... ili život nalik tome. Nije to pitanje godina nego karaktera, draga moja.

– Mislim da si jednim delom u pravu. Eto, mene su uvek privlačili stariji muškarci.

I to nema veze sa mojim detinjstvom. Niti je bilo nesrećno, niti mi je falio otac, nemam nikakve nedostatke niti komplekse iz tog perioda. Jednostavno, sviđaju mi se stariji muškarci. Takva sam. To nema veze ni sa njihovim statusnim simbolom, niti sa veličinom i punoćom novčanika i žiro računa. Ima veze sa šarmom, zrelošću, sedim zaliscima, životnim iskustvom. Uz takvog mučkarca uvek sam devojčica. A ja volim tako da se osećam. Bajkovito. Uostalom, i mnogi poznati Selin Dion na primer sa Rene Agileri, ili Bijonse i Džej Zi, a o Majklu Dagleasu i Ketrin Zita Džons da i ne govorim... fascinantni su u svakom pogledu.

– To je tačno, ko tako voli i kome to prija. – Javi se i treća sagovornica. – Zašto veze sa velikim razlikama u godinama ne bi bile uspešne, ako oba partnera osećaju zadovoljstvo i ljubav i ako ih takva veza ispunjava? S druge strane, uvek je to pitanje afiniteta, i one „hemije” koja nas ili povuče i privuče ili nas odbije. Meni su, recimo, privlačni mlađi muškarci. Nije to pravilo, il ne moraju neosporno da budu mlađi od mene, ali, nekako su mi nežni, romantični, slatki, potpuno neodoljivi. Sa onim sjajnim okicama i pogledom koji je pun vere i nade u budućnost... e, to mi je dobar osećaj. Feeling. I, da ne ostanem i ja bez nekih poznatih parova, ali, ja ću da se ograničim na naše

O MUŠKARCIMA I DRUGIM DEMONIMA

- *Znaš li za onaj osećaj zvani: Da li će da mi se javi?*
- *Jooj, gotovo da mi je drago što imam ovo-liko godina koliko imam, pa sam prevazišla to stanje, duha, tela, malog i velikog mozga, džigerice, pogotovo.*
- *Ali, dok je trajalo. Dok se čekalo, dok se iščekivalo... ooooo... bilo je toga, bilo, i te kako.*
- *Znojenja ruku.*
- *Gutanje knedli.*
- *Grickanje noktića i zanoktica.*
- *Pa prstiju, pa prema laktovima.*
- *Nekako je najlakše pričati o nečemu tek kada to, nešto, prođe.*
- *Koliko li reči opisuje čežnju i nedostatak?*
- *Ne znam. Koliko?*

ČARNA: RASPADAM SE, umirem, kriziram, pucam, odšivam, ludim, balavim, stenjem, jaučem, ječim, čeznem, očajavam, rastapam, razbijam, sli- navim, plačem, grebem, češam, svrbim, frkćem, cičim, nerviram, smejuljim, mrštim, škiljim, preslišavam, grickam, znojim, preznojavam, hladim, ledim, mrznem, curim, kočim, vrim, penim, grušam,

gnušam, stežem, ustežem, bežim, jurim, trčim, puzim, povlačim, provlačim, svlačim, oblačim, nestajem, posustajem, želim, ne želim, pretačem, podsećam, planiram, gazim, navaljujem, odustajem, vraćam, sanjam, sanjarim, opravdavam, okrivljujem, razumem, podnosim, mrštim, boram, kikoćem, tonem, plivam, kočim, gazim, dižem, spuštam, lebdim, letim, suzim, jecam, nadam, radujem, patim, ljutim, zaklinjem, pretim, spotičem, zanosim, prkosim, sležem, navaljujem, dosađujem, ćutim, plamtim, gorim, želim, spuštam, penjem, rastežem, smirujem, ne verujem, verujem, skakućem, preskačem, dovijam, smišljam, umišljam, zamišljam, smem, ne smem, hoću, tražim, dajem, mekšam, stežem, pritežem, obećavam, lažem, odustajem, istrajavam, ... a kad pozoveš, umesto svega toga kažem ti samo... VOLIM TE.

STANKO: Ljubav – Veza između dvoje je za mene svetinja. Verujem u ljubav, ali kao i sve u životu tako i u ljubavi postoji momenti nesigurnosti. Osobito u početku veze. Poverenje, ljubav i prijateljstvo grade se godinama a za prekid te iste veze dovoljan je pogrešan korak, ili nerazumjevanje. Mi muškarci smo ti koji lako zaboravimo da odgovorimo na poruku ili da kupimo cveće za godišnjicu. Zaboravimo mi i da dami damo kompliment kad bi trebalo. A uvek treba. Verujem da svaka devojka veruje u bajke i sanja o princu na belom konju. Kažem Sanja jer nije greh verovati u bajke. Danas si srećan ako nađeš osobu istih kvaliteta sa srcem u grudima i nešto mozga u glavi, kako kažu stari ljudi. A ljudska je mudrost nemerljiva.

Da ne zaboravim dodati – na ovom svetu ima nas svakavih, sa različitim interesima, što se ženskog roda tiče. Ja, naravno, mogu da pišem, kao što i činim, samo u svoje ime i da kažem da poštujem sve osobe nežnijeg spola. Ne slažem se sa mnogima, ali svako svoje zna.

Onim damama sa jačim odbrambenim osobinama, koje poseduju ono nešto kad treba, i znaju da se „otkače”, njima svaka čast. Nažalost, sa obe strane, i muške i ženske, postoje mnogi koji upadaju u zamku nekog slatkorečivca i plate skupu cenu za to.

Dame i damice, lepe moje. I mi, muškarci kao ekspanati, slatkiši, bombončići, anđelčići ili čak, kiselo grožđe, sladak limun ili gorka kafa. Možda i u obliku demončića, serviranih na poslužavniku samoposlužnja Mi, kao aperitiv za dve dame. Večita tema. Večita dilemma. Kakvi bi mi to trebali biti? Da li bi trebali biti grubi? Snažni? Razviotke širokih ramena?... Ili, pak, nežni? Učtivi? Romantični? Advokatskog izgleda i šarma? Da li bi vam trebalo odobravati, ili negodovati? Da li pružati široki osmeh ili ozbiljnost?

Dame... baš vam je teško odlučiti. Ali, to je neodoljiva suprotnost mišljenja i onoga što volimo da crtamo, bojimo, stvaramo. Zar vam sve ovo pomalo već ne liči na bajku? Da, svakako da liči. Pa, gde je tu rešenje? Evo ga, ispred nas je. Jednostavno je.

Savet muškarca jednoj ženi. A može biti i obrnuto u svakom slučaju. Ko se gde kako već pronade i prepozna. Pa da rezimiramo ponovo mudrost, i ponovo spomenemo dr Kovačevića – nije pečat u

diplomi. Ona je u jagodicama prstiju i u dahu. I tvom uzdahu za njim. Opšte poznata stvar je da se dame zaljubljuju slušajući muškarca, mada, naravno izgled igra veliku ulogu. Ja bih samo dodao. Više slušajte i osećajte. Gledaćete se svakako, ako taj pravi vaš bude dosledan vama. Danas je vreme brzog hoda. Vreme kada na površinu izlaze najgore osobine ljudi. Usporite. Stanite. Ne mora svaki plan koji vaš muškarac ne ispuni, ili obrnuto, da znači nervni slom. Zar ne? Kaj ni? Opušteno. Ništa se na ovom svetu nije dugo moglo kriti pa ni loše osobine. Sve se te kockice na kraju slože. Ili možda ne. Ali svakako, ne trčite u raspravu. Skuvajte sebi kaficu i pročitajte neku dobru knjigu. Možda baš neku o nama muškarcima. Ili, još bolje, o vama, ženama. Prijatna kafa...

- *Uh, ovo je bilo za preznojavanje.*
- *Mi razvezle priču a muškarci kao da ne postoje.*
- *Postoje, postoje i te kako su prisutni.*
- *Posebno kada su muževni i pametni.*
- *Sa pametnim čovekom dogovoriš se u dve reči, sa budalom nikad.*
- *Sa pametnim čovekom dogovoriš se u dve reči, a sa potentim u dva poteza. Ako treba i bez reči.*
- *Kako izgleda tvoj muškarac?*

ČARNA: MOJ MUŠKARAC, ili kako ih ja delim? Za kakvim bi mi zastao dah? Da li za slatkim, crnpurastim ili svetloputim? Sa dlačicama ili bez njih.

Visokim, onižim, mišićavim ili mršavim. Ustvari, sve mi to i nisu podele. Nikakve. To ne priznajem. Muškarce delim na Mačore i ostale. Jer, prava je snaga ispod krzna – ispod kože. Jak personaliti i osećaj da ti niko ne može ništa kada si pored Njega. Da si zaštićena. Tu ne igra ulogu ni visina ni kilaža, ni brijač, niti nedostatak istog. Tu je nešto drugo odlučujuće. A evo i šta... Hemija, energija, magnet... ono nešto što ne ume da se izgovori. Neobjašnjivo. Neizrecivo. Ljubav. Strast. Pripadanje. Želja. Potreba. Davanje. Akcija. Reakcija. Dizanje sa tla. Spuštanje na zemlju. I opet... nedostatak reči za opis. Tako Moj Muškarac treba da izgleda. Ne, on ne treba da izgleda. Treba da bude. I da miriše. Ponekad sa rogićima, ponekad sa oreolom. A mudrost – i opet spominjem dr Kovačevića – nije u pečatu i diplomi. Ona je u jagodicama prstiju i u dahu. I tvom uzdahu za njim.

ČUPKA: *NE VERUJ muškarcu! Ne veruj mu ni golim dupetom u žar kad sedne.*

Eto tako je govorila moja baba. Pričala mi je kakvi su muškarci bili u njeno vreme, tada sam želela da malo brže priča jer me zadržava glupostima. Sada, posle toliko godina vidim da je bila u pravu sa svim svojim savetima i da ih ja svakodnevno koristim. To o čemu mi je ona davno pričala nije izgubilo na značaju ni danas. Njima je uvek od žene bila važna samo jedna stvar. Najvažnije im je da im žena bude pokorna. U to spada, podatna sluškinja. Čak su i brak namerno izmislili ne bi li naterali ženu da na taj način bude verna. Nama se neverstvo ne oprašta a oni sa svakom

novom reckom dobijaju na težini muškosti. Kao da su se nadali emancipaciji u budućnosti.

Ne pričam ovo zato što sam imala loše iskustvo. Mene moj muškarac voli nežno, ima puno ljubavi za mene, mazi me, pazi ...ali od svega ovog se provuče neka nota u kojoj želi da budem pokorna. Ne rade muškarci to namerno, njima je genetski urođeno da budu predatori. Tvrdim da su tom svojom željom da pokoravaju svrgli matrijarhat sa vlasti. Ali, ako su žene jednom vladale, postoji velika verovatnoća da će to ponovo biti.

ZDRAV ŽIVOT

*U kontru predrasudama...
ima li išta bolje?*

ČUPKA: GLEDALA SAM pre neki dan emisiju o ljudima koji se posle šezdesete godine aktivno bave sportom. Bila sam zadivljena, blaga je to reč, pre bih rekla opčinjena. Posle šezdeset pete trče maraton. I to nekoliko maratona godišnje, imaju istu kilažu koju su imali sa trideset godina. Poštuju svoje telo i njegove potrebe. Sport je postao deo njihovog bića. Postidela sam se sebe ali me to nije sprečilo da večeram kasno i slasno. Neko voli da kaže: jedan je život, bar ću biti sit. Ali da li je to cilj u životu, dozvoliti stomaku da vlada glavom.

Na njihovim licima se videla istinska sreća dok trče. Bogati su verom u sebe i ono što rade – usrećuje ih. Nije njima lako, ali oni pripremu i samo trčanje maratona ne doživljavaju kao teret, moranje, već kao zadovoljstvo.

ČARNA: JA SAM zaista negde suštinski protiv nepismenosti, štrajkova i dijeta. Da sad ne ulazim u političke i socijalne kategorije, pametnije mi je, odmah se fokusiram na ovo treće... što većinu žena i najviše muči... mnogo više od stope nepismenosti i razloga i uspešnosti radničkih štrajkova. Ipak je ovo zemlja seljaka i proletera. Zna se šta su nam prioriteti. „Umreću gladna i debela”, rečenica koje me prati od

kada su grudi počele da mi rastu. Mada sam dugo čekala na to. Ali od kad postah žena, volim što sam u svom kalupu rođena. Znam da ima još onih, koje su, kao i ja, u uzaludnoj borbi protiv kilograma. Svake godine po jedan se zakači. Nisam od onih koje kažu... „Juuu, otkud sad ovo, pa ja ništa ne jedem”. Ili, „Ne znam koliko imam kilograma, nisam se merila”... Ma, možda bih se i ja „vadila” tako, al to prolazi samo u razgovoru telefonom! Kako da kažem i lažem i mažem kad je to bar vidljivo!.. Kao i godine. Jao, kao u mom omiljenom vicu. Onako, sočno – ubitačno ženskom.

– Koliko imate godina?

– Ijuuu, kako ste vi nepristojni! Žena se ne pita za godine!

– Izvinite, molim Vas... A koliko imate kila?

– 45 godina...

– ... Dakle, evo, priznajem! Volim da jedem! Da se ne lažemo – ne, lepi mi se sve što progutam, i voda i vazduh!... To je uobičajena ženska „odbrana” bez suda, koju najčešće čujem od poznanica... U kontri tome, opet kažem: Volim da jedem! Obožavam! Lepi mi se, jer sam hedonista i uživam u svakom zalogaju i gutljaju. I najslade mi je prstima, pa se umažem do brade i lakata. Ne zato što ne umem da koristim escajg (evo, opet neka tuđica), već su prsti izvorno moji i pojačavaju slast. I neću sad u ovu priču da uključujem i Frojda, prijatelja moga.

– I on, kad bi me video, ne bi se bavio naučnim radom, već bi zavrnuo rukave i prionuo na slast hrane. Jer, nije Majka Zemlja rodila ono što ja ne volim. Sve mi je lepo... sve mi je „s guštom”.

– Al' dijetu ne volim. I baš *me previše* ne zanima. Kad mi se doda neki centimentar, ja zavučem prste ispod bluze, štipnem mesce i bude mi lepo. Da l' sama sebe tešim, ili idem linijom manjeg otpora, ili jednostavno, volim tako... samo meni su stvarno koske obložene mesancem mnogo lepše od skeleta s kožurom.

– Mada...

– Uh... uvek postoji to „mada, ali, međutim”... Nikad ne reci nikad... Situacije koje „bacaju u vodu” sve u šta smo se kleli... i verovali da je to baš tako i da smo to baš mi. Jedna takva „iznimka”, upravo se dešava. Ne mogu da se uglavim u svoju „malu crnu haljinu” zelene boje, čak ni uz nesebičnu pomoć kašike za cipele i zadržavanje vazduha. Uvlačenja stomaka, stezanja korsetom i dubokim gaćama (kojih se, inače, užasavam). Ništa ne vredi! Teško mi je da priznam, i bežim od vage kao od kuge, ali, očigledno je, čak i meni, Ugojila sam se! Mala mi je! Uska tesna i bezobrazno tuđa! E, neće moći! Ne dozvoljavam! Moram sledećeg ponedeljka kako znam da je obučem a do tad ima tačno šest dana i osam časova. Minute nisam uspela da izbrojim, jer se iz minuta u minut stanje menja. A i gladna sam, pa mi matematika baš ne ide od ruke... i uma. Krajnji je trenutak da se sa slatkih peciva prebacim na sokove od sveže ceđenih agruma... čini mi se, to beše naziv za sve limone, limete, crvene i žute grejprfute i pomonarandže... ili što bi Šerbedžija meko rekao... naranče.

- *Protiv štrajkova jesi, ali si za revoluciju!*
- *Hmmm... kad bolje razmislim i promislim. A što bih se uglavljivala u „malu crnu haljinu” zelene boje, kad mi velika crna haljina tako dobro stoji...*
- *...cccc*
- *Moj tata je govorio... Kada se ugojiš, nemoj da se mučiš. Kupi odelo dva broja veće, i sam ćeš poverovati da je dijeta uspela i bez dijete.*
- *I čuda su moguća ako veruješ u njih. A ja sam neumorna u svojoj veri... u čuda.*
- *Uostalom, kako lepo to napisa neki meni nepoznati autor... Dovoljno sam lepa da ne moram i mršava da budem. A što da ne citiram „nepoznatog” kad mi to stanje duha i tela tako poznato. I spomenici su pravljene nepoznatim borcima, pa mogu i ja na nepoznatu da se „pozovem”. Baš sam ga zakomlikovala.*
- *Ogladneh od toliko truda.*
- *E da se mi ne lažemo. Ništa ne može tako dobro da popravi raspoloženje, kao jedan dobar orgazam. Ili više njih. A svaki je dobar. Čim se desi. Čuj, dobar?! Najbolji!*

KOLARIĆU PANIĆU

ČUPKA: ČESTO kažem – ne znam dokle ću da izdržim ovaj tempo života.

I slažem. Kao iz topa. Znam. Dokle god u meni ima ljubavi, nije fraza. Mislila sam da jeste kada mi je prvi put pala na pamet ili pre ako sam to već negde čula. Jesam, sigurno sam čula. Možda sam pomislila tada da je fraza. Sigurno jesam pomislila. Ko će sad znati. Nisam se potrudila da upamtim taj trenutak. Od velike količine informacija postajem zaboravna. Tešim se da se većini ljudi i žena oko mene to isto dešava. Ne brinem nešto naročito zbog toga.

Nastavljam igru života svaki dan kao da mi je poslednji. Upozoravam sebe da usporim. Ne vredi. Ne mogu. Nek ide život, znam da sam potpuna i cela, ostvarena i vesela, plačljiva i pospana, osetljiva i namučena, opuštena i umorna. To su, otprilike, sva stanja koja me prate svakodnevno. Verovatno će to uskoro da uzme svoj danak. Počeli su dobronamerni da me upozoravaju, ali oni koji to treba prvi da mi kažu i uvide, nekako još uvek stoje po strani, valjda zato što tako imaju najveći deo mene, pa bi onda sebično da im ostanem. Nije to svesno. Ja volim i ne mogu drugačije. Ne žalim se i ne pravdam, iznosim samo činjenično stanje žene koja želi da u kući ima ručak, čistu kuću, delimično ispeglan veš, čista i uredna da

ide na posao, nađe vremena za svoju decu, porodicu, komšiluk, rođake, prijatelje, pacijente i na kraju, na brzinu, za sebe. A da, zaboravih na hobi. Treba uloviti trenutak inspiracije, napisati pesmu, priču ili roman. Otići na promociju, uživati baš onako od srca, smeјati se i radovati.

Da! Zato i nije fraza, dok god imam ljubavi u sebi prema svim tim stvarima, ljudima, poslovima i obavezama nije mi teško. Rešila sam da više nikad ne pitam sebe – dokle ću da izdržim.

- *Ala si je zakukuljila.*
- *Koga?*
- *Priču. Vrtiš se u krug i nikako da kažeš to što te muči.*
- *Slušaj ti, nisam ništa zakukuljila, Čarna, ti nisi uopšte slušala priču.*
- *Jesam.*
- *Nemaš pojma šta sam rekla.*
- *Svaku reč sam zapamtila.*
- *Misliš da će se neko pronaći u njoj?*
- *Hoće. Dovoljno.*
- *Da, ako izuzmemo one koje negoduju, ništa ne mogu, one inertne i „inatne”, mrzovoljne i mrtvoljene, paćenice i mrtva puvala.*
- *Opet „kukuljiš”, samo kaži – većina će se pronaći.*
- *Ja „kukuljim”, a ti se vraćaš na početak.*

godine pripadnicama nežnijeg pola, borba sa samom sobom i potencijalnim mlađim i slađim pripadnicama istog pola, rovovska je. A nekada i prsa u prsa. Mada, to je tek realna opasnost. U takvom okršaju vidi se ko raspolaže boljim i čvršćim oružjem.

Nikada u životu nisam imala problem sa muškarcem. Sa ženama... svakodnevno. Gledaju me podozrivo, ispod oka, kao da sam krenula da im ugrozim brak, porodicu i sve što su godinama stvarale. Al' dobro. To je cena lepote. A ja sve u životu plaćam. A volim i čekove. i platne kartice. Kredite obožavam. A posle plaćanja računa, svojih a neretko i tuđih, mogu slobodno da kažem i napišem: Retko će muškarac ženu nazvati pogrđnim imenom – kurva. Ako je muško. Žena će to veoma često da učini. Zašto? Zbog straha od konkurencije, zbog sujete, zavisti, Nesigurnosti. Crнке preziru plavuše, plavuše se gnušaju crnki. Umesto da podržimo jedne druge, mi ratujemo. Nepošteno. Zato.. skidam rukavice, one zimske, jer druge ne nosim i stajem hrabro u prvi red. Rame uz rame sa mojom plavom prijateljicom. Crna ja. Ili, prsa uz prsa, Al' nismo perverzne ni neprirodne. Samo smo jednostavne, obične i spontane, I volimo žene. Jer volimo nas. A ta ružna reč, koju spomenuh, bila je jedna od najpogrđnijih, u prošlom veku. Više nije. U odnosu na termin lezbejka, reč kurva mi je čist kompliment.

- *Voliš li što si rođena kao žena?*
- *Volim.*
- *Uvek si volela?*

- *Nisam.*
- *Tako sam i mislila. Kad nisi?*
- *U pubertetu. Želela sam da budem muško. Nosila sam kačket, imala kratku, mušku frizuru. Čak sam i u lov išla. Ali kada sam iz vazdušne puške prvi put ubila vrapca, prestala sam da želim da budem muško. Sahranila sam vrapca i oplakala ga. To je bio kraj „muške faze”.*
- *Znaš, mislim da svaka devojčica prolazi kroz period nezadovoljstva svojim polom i željom da budemo nešto drugo.*
- *Suprotno od onog što smo.*

ČARNA: NIKADA nisam imala problem sa muškarcima. Mislim, sa pravim muškarcima, ne onima koji samo izgledaju tako, a od M nemaju ni mmm. U ovom svom životu. Ovome koji pamtim. Kako je bilo u prethodnim, u koje verujem, ne znam. Bilo je.. verovatno onako kako je situacija nalagala. Mislim, bilo je onako kako je trebalo da bude.

Žena sam. Sa svim potrebnim atributima. Imam nežno lice, iskričave oči, imam vredne trepavice koje znaju baš kako treba da se pomeraju. Imam grudi, guzu koja je zapravo guzica, al' ajde. Vidiš da sam fina.

ČUPKA: VIDIM... veoma je vidljivo.

ČARNA: SALCE I MESANCE prošarano belim. Baš kako treba, rekla bih. Mada, i to je pitanje ukusa. Tek to je pitanje ukusa. Imam i te neophodne karakteristike mačke koje najviše kod sebe volim. I kod drugih žena, kada ih prepoznam.

Osim ovog poređenja postoji i ono – dobra riba! U jednom našem domaćem filmu iz sedamdesetih, glavna glumica Milena Dravić pita svog kućnog „pomoćnika” Irfana Mensura, kakva je razlika između „dobra riba i kakva mačka”. On joj odgovara da se mačkama nazivaju žene u pantalonama a ribama u suknji. Duhovito i šarmantno, svakako. Ne i dovoljno sugestivno da bih se složila. Moje tumačenje pojmova riba i mačka, kada su žene u pitanju, malo je drugačije.

Mačke su one žene koje imaju baš te i takve, gore navedene, mačje osobine.... Umiljatost, nežnost, želju za parenjem. Požrtvovanost, ludost, oprez i akciju jer, sigurna sam, mogu da potpišem i pečatiram, ako treba, da je za pravu ženu potrebno da se ima bar jedna mačja osobina. Što ih je više, to je bolje i ženstvenije. Žene mačke.

Ribe, to je ona vrsta žena hladnih i proračunatih. Po malo klizavih. U vodi i rukavicama. Razum jači od srca. Bez tople uzavrele krvi.

U nastavku ove knjige pisaću o mačkama. One su mi fascinantne, zanosne, slatke, nežne, prepredene kad treba... sve ukupno... potpuno neodoljive.

A što se varijante pantalona i sukanja tiče... pantalone su ok... ali, uvek sam za suknju, dugu kosu i haltere. Za ribe i za mačke. Za samopouzdanje. Za zabavu. Za zavođenje.

STANKO: Ne mogu a da se ne setim jednog davnog perioda iz svog života. Ja sam bio tek dečkić i imao sam veliku želju imati nekog kućnog ljubimca. To su bili dani borbe. Ja sam zamišljao mala i čupava

stvorenja. Sve sto je bilo malo, dlakavo i umiljato, privlačilo je moju pažnju. Elem, u ponudi sam imao akvarijum pun živopisnih ribica, a bilo ih je u svim bojama i oblicima. Moji su ti stari već u najavi imali pred očima tepihe dlaka po kuci i poslednji atom snage su trošili da me ubede da su ribice lepše od drugih životinja. Ali, ja ih nisam voleo. One su mi i pored svoje lepe spoljašnosti delovale nezanimljivo. Hladno. Jedino zadovoljstvo sa njima bilo bi sedeti i gledati njihovo vrckavo premetanje sa jedne na drugu stranu akvarijuma. Nisu mi mogle uzvratiti ljubav. Nisam ih mogao razmaziti. Bile su mi skroz bezlične. A ta mala čupava stvorenca joj, i sama pomisao na njih odavala je sliku neke topline i mekanosti. Nežna i meka kao paperje. Kao pahuljice. Dečija posla, reći ćete. Ali, najveće istine čes zapravo čuti od nevinog deteta. Pa ako bi me sada pitali, a u poređenju sa ženama, koja su mi od dva stvorenjca lepša i koje su im osobine, ja bi vam dao slične odgovore. Ponovo bi se opredelio za ove druge: više nežne, pomalo lepršave, romantične, graciozne, zanosne, inteligentne. Sa dubokim pogledom i čupavom kosom. Ne volim one ugladene dame. Proračunate i hladne. Odmerene i visoko koketne cure kojima je sve bitnije osim srca. One su za gledanje samo kao i one moje ribice iz akvarijuma. Jedino što moram reći da ne volim to poređenje žene kao dame kakvom je ja smatram, sa bilo kojim drugim oblikom. Čak mi deluje pomalo neukusno dati ženi, kao boginji, kompliment mačka ili ti riba, iako u narodu postoji taj žargon. Za mene je žena oličenje hrabrosti i požrtvovanosti. Oličenje majke.

ČARNA: KNJIGE, pisanje, objavljivanje... Štampari, lektori, kolektori. Istina, laž. Rečeno, prećutano. Da ne liči? Da li treba? Šta će? Ko će? Smem li? Dokle? I koliko?... Ili bolje da prećutim, da se neko ne prepozna... A imena, ni slučajno. Baš nikako. Ni u snu.

E pa, neću. Neće moći. Ovog puta stvarno ne. Da sam u srednjem, a ne 21. veku, već bi me odavno spalili na lomači. Ovako mogu da psuju i pljuju, da ispredaju priče, naduvavaju se i pene... al što se više pene, to bolje je za mene. Jer, za dobrim konjem prašina se diže, a za dobrom kobilom još i više!

Kada sam, pre par godina, objavila svoj prvi roman, sa promenjenim imenama, uz sav trud i muku da nikog pod kapom nebeskom ne prozovem, ili ne uvredim, desilo mi se. Ko grom iz vedra neba.

Istrčala je na ulicu, pravo pred mene i ciknula mi u sred lica!

– O meni si pisala! Znam! Prepoznala sam se!... Al to što si rekla, ništa nije tačno! Nije!

Do tad sam se radovala što ne živim u Africi, gde gmižu otrovne zmije, a onda sam shvatila da ih i ovde ima. Nije baš bila tajpan, ali sa kobrom, mam-bom ili zvečarkom, mogao je njen zubooštri pogled da se ogleda. Uхватih se u koštac. Verbalni, doduše. Po kilaži, nije bila moja kategorija. Nisam htela da je nokautiram, pre prvog čina.

Opravdanja, argumenti, analize s moje, cika, dreka, histerija, s njene strane. Kako to obično biva, nisam uspela. Takve znaju šta znaju. Uz to, čuju samo sebe. Jedini spas posle uličnog školskog časa i okre-

tanja zbunjenih prolaznika, bio je da odglumim da me neko važan zove i da se brzim korakom udaljim sa mesta potencijalnog zločina.

Zato, ovaj put, ne menjam imena. Mogu i da podvučem:

SVAKA SLIČNOST SA LJUDIMA I DOGAĐAJIMA JE POTPUNO NAMERNA. I VRLO SVESNA.

A o čemu žena može lepše i bolje da piše, nego o sebi... jer sebe najbolje zna. Neka je ženska knjiga, sumnjam da će i muškarcima doleteti izazovu da ne zavire u našu žensku psihu... jer mi jesmo interesantna tema. Najlepša.

Žena sam i imam prava da budem subjektivna kada je u pitanju nežniji pol. A i inače.

ČUPKA I ČARNA KAO EUROKREM

*Ja hoću pomoću crvene i zelene
izraziti najsnažnije ljudske strasti.*

Vinsent Van Gog

ČUPKA: OSEĆAM se plavo. To plavo je kao tačkica. Jedva vidljiva. Zasiya u sekundi duginim bojama i ugasi se u plavo. Da, to je to. Baš kao moj život.

ČARNA: OSEĆAM se crveno. Osećam se dobro. Osećam se živo. Mi i jesmo ono što nam govore naša osećanja. Osećam se stvarno. Toliko stvarno da mogu da pišem o stvarima o kojima ranije nisam. Ne, ne o erotici i sexu. O tome uvek mogu, ali sada neću. Ne bih da banalizujem ljubav. U pitanju su neke druge značajne stvari. Kao što su blatnjave cokule i bele patike.

Mnogo mi nedostaje. Nepodnošljivo. Krivim sebe što nisam imala strpljenja da sačekam da prođe taj loš trenutak i da ne odreagujem tako. A, opet... ako je trebalo da se rastanemo, onda je bolje što se sada to dogodilo. Svaki naredni trenutak sve bi nas više i jače spajao. Bilo bi sve teže. Mada, i ovako je gotovo nemoguće izdržati. Držim sebe i ne dam se. Koliko god mogu i umem.

Ustvari, možda bi najbolje bilo da okrenem auto i vratim se nazad.

... Slušam monolog svoje drugarice koju iz milošte zovem Mačkica u čizmama, jer bajka kao da je za nju i zbog nje napisana. Tako nekako i zamišljam tog Mačora. Samo što je ova u ženskom rodu. Uhhh... i te kako ženskom... toliko ženstvenom da kad je vidiš, ne bude ti dobro koliko je dobra. I ona sada pati. Strašno. Ne pate one koje imaju razloga za to, a ova moja lepa crna kovrdžava blenta jadikuje.

...Hmmm... odveću je na kafu čim se pojavi. Da je slušam kako neprekidno „cvrkuće” jer ni put od 800 km koji je prešla da bismo popile tu kaficu, i još koju, ne može da ugasi urođenu strast za životom.

Znaš, nastavlja svoju lepljivu priču... Dođem ja tako, izađem u glavnu ulicu, i šetam ne bih li ga srela. Kao, slučajno. Šetajući, naravno, gledam prolaznike i zagledam izloge. Ispred jednog, u samom centru, stoji čovek. Niko se za njim ne bi osvrnuo, ali bi mnogi glavu okrenuli od njega. Beskućnik. Klošar. Obeležen i Bogom i ljudima. Stadoh pored njega i začuh:

– Jooj kako su lepe, al’ su skupe. Hiljadu dinara!

I vapaj očaja u njegovom glasu. Pogledah u izlog. Platnene bele patike. I smešna cena pored njih. Hiljadu dinara. Spustih pogled na noge čoveka pored sebe. Cokule. Odlepljene. Zinule kao krokodili u Amazonu. Digoh pogled i potražih mu oči:

– Hoćeš da ti kupim patike?

– Jooj kako ćeš? Mnogo su skupe!

– Hajde unutra, da vidimo imaju li tvoj broj.

Uđosmo skupa, na zaprepašćenje prodavačice.

Njen izraz gađenja prekinulo je moje pitanje – Dajte mu ove bele patike iz izloga, da proba. Koji broj nosiš?

Moderna devojka sa kiselim izrazom lica nevoljno pruži kutiju sa patikama, i trgnu ruku, kao da će da se opeče. Prostrelih je pogledom. Izuo je svoju staru cipelu i navukao novu belu mirišljivu patiku.

– Taman!! Viknu! Meni se učinilo da su velike, ali njemu su bile taman. A to je jedino bitno.

– Pakuj ih! Rekoh nezrelom limunu sa licem žene.

– Neka, ostaću u njima, ako smem...

– Naravno...

Izašao je pevajući neku meni nepoznatu pesmu. Svoje cokule je spustio pored prvog drveta. Gledala sam za njim i pratila mu bele korake koji su ličili na ples. Ples srećnog čoveka. Kako je nekada potrebno malo, da usrećimo neko ljudsko biće. I kako nam to malo tako često nedostaje.

Vraćam se i šetam ulicama voljenog grada... Još uvek šetam ne bih li ga srela. U stvari, bih i hoću.

SMEH JE NAJBOLJI LEK A I SUZE SU OK

I smeh i suze dolaze od srca

Jovan Sterija Popović

- *Kako objasniti pojedine situacije? Kako se opravdati kad nisi kriv?*
- *Znam. Znaš koliko puta sam to doživela.*
- *A ko nije?*
- *Je l ti krene suza?*
- *Krene. A to me baš nervira. Ne volim kad plačem.*
- *Znam, i ja isto. Ja to najviše volim da radim ispod tuša.*
- *Ha ha... i ja.*

ČARNA: O BOŽE! Zavapila sam za svevišnjim zaboravljajući da se izjašnjavam kao agnostik. Zašto dopuštamo ljudima koji su nezadovoljni životom da nagrízaju i naše životiće?

I umesto da sam to pitanje postavila sebi, i spremno se uhvatila u koštac sa odgovorom, potrčala sam tom mekanijom putanjom – linijom manjeg otpora.

Mahinalno sam krenula stepeništem ka kupatilu. Prema četvrtoj fioci u polici levo, jer se u njoj nalazila čarobna kutija sa raznim šarenim pilulama. Hitno mi je bila potrebna jedna od njih, da ne bih brisala suze i osećala peckanje na obrazima od slane tečnosti.

Pore su mi već bile znatno proširene od plakanja, i morala sam nekako da ih sprečim pre nego krenu. Suze. Mrzim suze. I mrzim sebe što dozvoljavam da me dovedeš do ovog stanja očaja, sa par nepromišljenih reči.

STANKO: Suze i smeh su najbolji lek za dušu i srce. Sve ovisi gde se nalaziš i u kakvom si raspoloženju.

Ponekad je dobro da se čovek isplače. Ako sakupi dosta jada i teškog osećaja koji mu dušu pritiska, a nema ili ne želi nekom da se poveri, isplakati se znači i rešiti se negativnih osećaja koji nam času preliju, da se pretvaraju u suze.

Suze mogu biti uzrok smeha. Taj je osećaj divan, jer vas preplavi osjećaj sreće tog trenutka, i ništa drugo nije bitno.

Sve ovisi o osobi i njenim emocijama. Neko se rodi sa prirodnim kvalitetama da suze osmehom prekrije a tu veselost prenosi na društvo i sredinu oko sebe. Većina nas voli takve ljude i njihovo društvo.

Neki ljudi su emotivci i lako zaplaču, a svaka sitnica im stvara nerešivi problem.

Suze i smeh su sastavni deo života, kao i osobe koje izazivaju takve emocije u nama. Ili nas uvesele ili nas rastuže.

Imao sam drugara u školi. Bio je pomalo neobične građe. Nekako nezgrapnan za svoje godine. Ali nije li Bog taj koji nam kroji odelo? Ljuštura je samo maska onoga što svako u sebi nosi. Lepota je u duši čoveka. Bili smo dobri drugari. A on ti je znao, kao niko, razveseliti čoveka. Nije postojao vic koji nije prepričao,

šalu, anegdodu. Smeh je bio njegov zaštitni znak. I jesmo se smejali. Svima nam je ulepšavao te školske dane svojom pozitivom. Smeh jeste lek za sve. Složićemo se sa tim. Ali, šta je sa suzama? Da li se iko pita šta se krije iza nasmejanog lica kad se zavese spuste i dan pređe svoju granicu iza horizonta. Ja samo znam da su ljudi oduvek u sebi imali pomalo zla. Te ni tog mog druga nisu štedeli. Često je bio izložen podsmehu od onih loših pojedinaca kojih ima svuda. Kukolj uvek ispliva na površinu. Znam da su njegovi trenuci samoće bili ispunjeni suzama. Jednom mi je priznao. Pitao sam ga kako uspevaš ostati tako pozitivan i zabavljati se dok se ti neki drugi nimalo ne štede? Rekao mi je: Jednostavno. Smeh je moja duša, i to je ono sto delim sa svima. A moje tuge su pukotine te duše koje ne moram i ne želim deliti sa ljudima, jer su samo moje. Zacele svaki put do jutra. Tu sam misao zauvek zapamtio. Suze i smeh su nerazdvojivi deo života. Zašto bi se stideli suza kada su one iskrene. Tuga nas čini jačim i boljim ljudima, a smeh radosnijim i poletnijim. Ponovo nerazdvojivo dvojstvo i neophodna ravnoteža postojanja. Ljudski organizam reaguje na impulse emotivno. Ono što nas čini ljudima zapravo i jeste sposobnost da osećamo. Plačite, ali neka te suze budu vaša snaga da istrajete u svakoj situaciji. Nije dobro taložiti tugu u sebi. Mora to negde da isplovi. Pa neka bude kroz suze. Jer, posle kiše dolazi Sunce, koje će nam, naravno, ponovo izmamiti osmeh, kao lek.

ČUPKA: POSTOJE ljudi kojima je lepo kada je tebi loše, a još im je lepše u životu kad ti napakoste. Ako ti se nasmeju u lice i kao naivno slegnu ramenima, ustvari nije bilo namerno, kao postoje opravdani razlozi. Gledaš da iskališ bes na tu osobu. Ja to ne mogu, stavila bih se u isti koš sa njom, poistovetila i ostvarila potajnu želju te osobe. Njoj bi bilo lakše kad bih ja započela svađu ili bar nešto prebacila. A, ja? Ja sam sa osmehom dočekala informaciju, kao nije mi bitno, a umirem u sebi. Loše mi je zbog nepravde učinjene. Očajavam.

Pitam se kako izgleda ta vrsta zadovoljstva. Ne, ne želim da saznam. Bolje mi je ovako, lakše je kad si prevaren, nego pokvaren. Mogu da razumem kad se slučajno desi neka situacija, brzo se oprostí ali i ta osoba kada shvati grešku, želi da je ispravi. Tada si blažen među rukama koje pokušavaju da promene stvari na bolje. Dobar je to osećaj, ali taj osećaj koji ja sada imam ježi mi svaku poru na telu. Ta energija zla. Potrudíću se da ispravim učinjenu nepravdu jer je preko mene naneta drugom. Nisam kriva ali kako objasniti...

- *Šta imaš kome da objašnjavaš?*
- *Dobro pitanje. Ali odgovor nemam.*
- *Volim to što smo u tim situacijama slične. Ne pokazujemo koliko patimo.*
- *Naizgled različite, suštinski iste.*
- *A kada nas niko ne vidi, krenu te lekovite suze.*

BUBE U GLAVI

*Puno je teže razbiti predrasudu
nego atom.*

Albert Ajnštajn

ČUPKA: KROMPIR je važno povrće. Ima puno posla oko njega. Početkom februara stavlja se u rasti. To su plitke gajbe i sanduci koji se unose u neku toplu prostoriju da bi krompir puštio klice. Do kraja marta mora da se poseje. Zemlja mora da bude poorana, nađubrena, dobro usitnjena i izbrazdana da bi se u nju spustilo seme. Do kraja avgusta, kada se vadi, treba bar nekoliko puta da se okopa, isprska od bube Zlatice i tako. Nije to baš lak posao ali ni toliko težak. Starica je sve to radila godinama. Ova zima je topla, krompir je pre vremena pustio klice, koje su počele da crpe njegovu hranljivu sredinu. Treba skinuti klice sa svakog krompirića da bi se očuvao i mogao da jede. Svaki krompirić treba propustiti među prste. Godine i bolest su staricu slomile, uradila bi ona sve to sama da može, niko joj ne bi trebao, ali ne može se više kao nekad. Ona za bolje i lakše ne zna, tako su je naučili, nikad joj nisu dozvolili da razmišlja svojom glavom, izdresirao je život da radi samo ono što mora, svaka pobuna bi bila pogubna za žensko čeljade. Isprogramirana tako, počela je da kinji svoje ukućane, naročito snajku. Kad su nekad drugi mogli to njoj da rade, pa to sada treba nastaviti, teba snajku prevaspi-

tati da sluša, kao nekada ona. Nije mogla direktno da joj kaže šta da uradi, nego je počela da kuka i nabraja svakodnevno ponavljajući jednu te istu stvar, dok ona ne bi bila urađena, kao trenutno ova sa krompirom. Mlada snajka odluči da pusti da vidi, dokle će to tako ići, jer staramajka je znala da trenutno ima nekog važnijeg posla oko dece i da za nekoliko dana ne mogu da izrastu tolike klice koje mogu da unište sav godišnji rod, ali nije prestajala. Što je ona više kukala, u mladoj ženi se sve više rađao bes, kako može da stavi nekoliko vreća krompira isred svoje dece i da joj budu važniji. Izgrdila ju je prvi put u životu, izvikala se na nju zato što je uzela sama to da radi, pala je i povredila se, nekako namerno gledajući mladu ženu u oči, eto za ovo si ti kriva! Preplakala je ceo dan „okrivljena”, suze su nepresušno kapale iz njenih očiju parališući je. Hiljadu pitanja rojila su se u njenoj glavi. Za sve ima rešenje, može da ode, ali neće. Ostaće da je neguje i pomaže do kraja njenog života, ma koliko je to psihičkog mira koštalo, bez obzira što je nije rodila.

- *Ne možemo uvek svima da budemo po meri, niti mogu svi da nas vole.*
- *Ne bi ni valjalo.*
- *Relativno je to šta je nekom dobro a šta ne i šta se kome sviđa.*
- *Ja baš volim taj relativitet. Ajnštajn je moj favorit.*
- *Nisi kao ja... Ja volim po definiciji duše.*
- *Šta ti je to – Definicija duše?*

- *Za svaku reč na ovom svetu postoji definicija. Sve je obrađeno sa: filozofske, psihološke, matematičke, hemijske, istorijske, geografske strane.*
- *A sociološke?*
- *Nisam baš toliko pametna da sve znam! Za šta mi ti služiš?*
- *Pametna sam ja, jako. Sve vrca od pameti silne, dok me hormoni po njoj ne udare!*
- *Nemam dovoljno znanja iz svih tih oblasti ali ni vremena da mogu da učim sve to što me interesuje. Zafale knjige, brošure, udžbenici, ali nekako mi tu najviše nedostaju ljudi sa kojima bih na temu definicija razgovarala. Možda ih ima ali jednostavno nisam imala sreće da ih upoznam. Znam šta bih prvo pitala. Definicija koju bih želela da naučim napamet je definicija duše.*

Volela bih sve da znam o njoj, možda bih tada lakše, pomoću definicije rešavala jednačine i nejednačine u svom životu.
- *Sad zvučiš kao neka mama. Sve bi ti da rešiš u jednom skoku i koraku. Svima bi da se nađeš i pomogneš. Miloska Venera.*
- *Jesi li ti rađala?*
- *Da. Tri puta sam se menjala. Mogla bih i četvrti. Odavno nisam.*
- *Ma, gde ćeš više. Imaš li ti još nešto u životu da radiš, osim da rađaš?*
- *Imam, al volim taj process proizvodnje... dece.*

KADA POSTANEŠ MAJKA PROMENIŠ SE IZ
KORENA

ČARNA: ...more, iz materice!

Ustala sam neobično rano s obzirom da je nedelja. Krećem prema kuhinji i osećam bol u nogama. Kapci su mi otečeni, a ja se osećam baš kao bure. Nije sinoć trebalo kasno da jedem, ali, bila sam gladna. A možda moj organizam ne razlikuje umor od gladi, pa umesto sna, traži hranu. Bilo kako bilo, stanje je ne baš ohrabrujuće. Al ja sam prilično hrabra žena kada su takve stvari u pitanju. Stajem na crtu umoru, nadevenosti, višku kilograma i manjku vremena i dozivam energiju i kosmičku i svoju. Pojavljuje se osmeh na licu i podočnjaci se više i ne primećuju. Prilazim frižideru, vadim jaja, čokoladu i margarin. Danas spremam rođendansku tortu. Sutra je mojoj ćeri divan dan.

Izabrala je onu za koju mi treba bar tri sata. Komplikovana i pipava do bola. Al to me i ne čudi. U odnosu na to što sam je rađala 28 sati, ovo sad i nije neki „poso“.

Dakle, krećem. Zvuk miksera doživljam kao razbijanje armiranog betona. Margarin dobija paperjastu strukturu. Razbijam ljusku jajeta. Žut, mekani sadržaj klizi ivicom pravo u plastičnu posudu. Nastavljam da zujim mutilicom kao da sam u osinjaku. Vraćaju mi se slike u klizećem nizu. Ležim na stolu, uključena na sve moguće aparate. Čekam spasonosni napon koji se ne dešava. Umesto njega, samo bol do kidanja materice. Znoj me obliva, kosa mi je mokra.

Vreme je da dodam i poslednje žumance za ovu koru. Uvijam se, muka mi je, ne znam da li uopšte želim da preživim ovaj čas. Razlivam smesu u pleh. Polako kružim ispupcenim delom kašike, poravnjavajući teksturu mekog testa. Rerna je uključena na 220 c. Užarena sam i nemoćna pod naletima bola. Iznad tačke mogućeg. Oseća se miris toplog kolača, dok rastapam crnu čokoladu, dodajući mleko i maslac. Čuju se makaze koje seku. Jedanput, dva puta, treći put. Makaze ili škare, preslišavam se u sebi. Fil se hladi. Kora je spremna za premazivanje. Samo još par šavova i biće gotovo. Izdrži, izdrži, izdrži. Ležim i čekam. U belom naručju ulazi veknica mesa. Duše. Života. Velikim pljosnatim nožem premazujem poslednji sloj. Tako je vazdušast i nežan, sav je od ljubavi satkan. Zahvaljijem se Bogu. Grlim to veliko biće. Malo kao kosmos. Veliko kao Duša.

Mora da razori jedan svet.
Ptica leti prema Bogu,
Bog se zove...,

...Zbilja, kako se zove Bog?... Abraksas, kaže Herman Hese u kultnoj knjizi koju smo kao omađijani čitali i pojedine sentence, kao ovu sada, učili napamet.

Osećajući se, pri tom, tako posebno i značajno, kao da smo vladari sveta i kao da je baš na nama da učinimo nešto veliko i važno... da svima bude bolje i lepše i da život dobije svoj pravi smisao.

Čitajući Demijana, prepoznavali smo svoje unutrašnje zarobljeno biće, i verovali da smo baš mi ta ptica promene, koja će razbiti ljusku običnog i prosečnog i stvoriti novi svet.

A sada, sa umornim krilima i požutelim knjigama Hermana Hesea, pod naslagama prašine, ugašenim, teškim pogledom mrštimo se ka mladom perju i lapotu čeličnih krila i ne razumemo tu želju za slobodom i letom.

Umesto zvuka ljuske jajeta koje puca i rađa snagu čuje se malodušnost i lomljenje ideala.

Zbilja, kako se zove Bog?

Čovek dobro nosi u sebi. Dobro čini, dobrome se nadaj. Mantija ne čini čoveka, već srce i duša u njemu. U tome je sva mudrost mojih osećanja prema Bogu, istini i ljubavi.

- *Da. U pravu si, Bog je ljubav.*
- *Znam.*

OSEĆANJA I OGRANIČENJA

ČUPKA: SVAKO je lud na svoj način. Sklona sam često da kažem tu mudrost, ako može tako da se nazove. Ali kad malo bolje razmislim, po mome to i nije ludost, a skloni smo tako da je nazovemo, to je hrabrost. Ta ludost najčešće bude neka naša prikrivena želja, započnemo je i nikada je ne završimo do kraja, nikada je neživimo, dosanjamo i ostvarimo, kao započnemo je, nazovemo ludošću, čisto da proverimo da li i kako okolina reaguje. Ako je pozitivno, mi smo heroji svoje ludosti a ako se čuti ili ne daj Bože ogovara, nazovemo to ludošću i povlačimo se u sebe i svoje nedosanjane snove. Znam da nemam prava da kritikujem druge i ja sam ista takva, možda još i gora. Pandorina kutija se otvorila, nema nazad, za trenutak htjedoh da odustanem od priče, ali kad ona nije od svog sna, od svoje ludosti, zašto bih ja od priče.

Često čujemo na vestima „Grip je odneo život...” i uvek to izgleda tako nekako daleko. Iako sam zdravstveni radnik uvek mi to izgleda kao nemoguće, mislim da ti ljudi moraju da imaju još neku ozbiljnu bolest i da ih grip samo „pogura” u smrt. Valjda je život morao da me razuveri. Ona je bila žena kojoj sam se divila. Nekako sva svoja, sledila je svoje snove kao niko. Ali, i nju je život, odnosno smrt, naučila da živi drugačije. Provela je u braku dvadesetak godina,

muž joj je naprasno umro i ostala je odjednom sama. Kćer se odselila za boljim životom u neku zemlju gde se bolje i lakše živi. Prvo se dala na neka sitna putovanja. Gledala sam kako se menja, postajala sve šira, veća i viša od svih u okolini u shvatanju života.

Upisala je fakultet „trećeg doba”. Svi su govorili da je malo skrenula. Ja sam je posmatrala i divila joj se. Jedva sam čekala da se nađem u njenoj blizini i uživam u njoj, njenim stavovima, pogledima na život. Radila je posao koji je volela, putovala, učila, izlazila na ispite, polagala. Često je bila u mojoj grupi na treninzima. Ja sam krenula jer imam ozbiljan problem sa ramenom a ona jer želi da svoj organizam održi vitalnim. Ja valjda nikada ne bih ni krenula da nisam morala a ona iz zadovoljstva. Da li shvatate koliko je to velika razlika? Njoj se život pretvorio u ljubav. Pojavio se čovek koga je nekad tajno volela. Jedino je bio problem što on nije slobodan. Ali, ona je krala njega. Malo ljudi je to znalo. Ja sam sasvim slučajno ukapirala. Kasnije mi je sama ispričala. Ne znam kako sam zaslužila njeno poverenje. Ljubav joj je vratila još veću volju u život. Počela je da slika. Vratila se staroj strasti iz srednjoškolskih dana. Rekla mi je da je prestala da slika kada se udala i da je došlo vreme da se stare ljubavi obnove. Nikada nisam srela nekoga koji je bio nasmejaniji od nje, spreman da živi punim plućima. Smrt čoveka koga je volela naterala ju je da promeni stav prema životu, naterala je da se osvesti i shvati da će se i njen jednog dana završiti i da će zažaliti za mnogim stvarima. Da joj se to ne bi desilo završila je fakultet, išla tri puta nedeljno na vežbe tela, tako ih

je ona zvala, slikala kad god je imala potrebu, šetala omiljenom stazom, kuvala samo ono što voli, putovala koliko su joj mogućnosti dozvoljavale, volela i vodila ljubav tajno sa čovekom koji je bio njena prva ljubav, smejala se nežno i kikitavo, volela da se oblači jednostavno, elegantno i ponekad šareno intrigantno za svoje godine, odgledala filmove za koje nekada nije imala vremena, čitala redovno sve svetske bestselere, išla nedeljom u crkvu. Bila je dva puta aktivnija od mene duplo mlađe žene. Svi su pričali da je malo luda, da je prsila, skrenula ali ništa od toga nije bilo istina, ona je jednostavno živela svoj život po svojim merilima vrednosti.

Pre nekolimo dana je dobila temperaturu, nije htela da ode lekaru jer to je bila samo obična prehlada, ali desilo se baš ono što niko nije očekivao. Četvrtog dana kada joj temperatura nije spala, otišla je u bolnicu ali do uveče je zaspala i nije se više probudila.

- *Volela bih da kad „porastem” budem kao ona i da tako završim svoj obojeni život.*
- *Ti drugačije i ne možeš.*
- *Znaš, možda smo svi mi na putu sazrevanja i rasta uplašeni, licemerni, česti i kukavice. Možda se plašimo da pokažemo ko smo da ne bi bili osuđeni ili odbačeni od okoline.*

ČARNA: DA L' ZBOG KLIMAKSA ILI MOŽDA NE, ali ne volim ograničavajuće reči. kao što je „malo” Malo... teško, kuliranje, smaranje... Vuk, pazuh ... ništa što liči na stenjanje i kuknjavu. Nož, rana, ugriz,

jauk. Gard i grč. Laž. Znoj i bol. Otrov i urlik. Osveta, krletka, kavez, čvor.

... Jeel?... A koje reči voliš?... Neke lepe... kao što su... lavanda, suncokret, Obala Slonovače. Čipka, sjaj, mačka, sneg, vazduh. Domovina, ognjište, latice, boje. Skarletno, dah ... Crveni rujana i zlatni maj. Dom. Ognjište. Zavičaj. Dvorište. Pupak, purpur, griva. Slatko, snežno, spontano, nežno. Dodir, beba, ognjište, Sunce, sjaj. Sloboda, ljubav i život, iznad svega. Volim i reč kaldrma... znam da je tuđica, i nisam izdajnik svoga naroda... al kad je nešto lepo... lepo je. Pa nek je i tursko. Kamen je prirodan materijal... i tako uklopljiv za naše korake. Ne priznajem reč klimaks. Ne, ne stidim se svojih godina i ne bežim od godišta kada sam ugledala ovaj svet, samo, sve mi je to previše napucana priča. Kriza srednjih godina... postoji, ali i kod muškaraca a ne samo kod žena. Možda bi ispravniji termin bio zadovoljstvo srednjih godina... a kriza, kriza je kada nemaš ni dinar u novčaniku, a ni u nekom džepu, kao ja sada. Jesam u krizi, priznajem.

STANKO: Generalno, najgora opcija svega je kada čovek jednostavno ne koristi reči. Kada ne zna sta reći, ili kaže nešto čemu trenutno uopšte nije ni vreme ni mesto. Moj moto u životu jeste oduvek bila knjiga. Nije bitan žanr. Da li je to neka teška literatura ili neki roman u omiljenom žanru nekog omiljenog lika. Nije ni važno. Važno je čitati. Na takav način svakako bogatimo naš rečnik. E sada naravno da postoje reči koje smo pokupili sa raznih strana. Neke su se ukorenile i ostale kao sastavni deo našeg svakodnevnog razgo-

vora. Svejedno se koriste. Istina da se sve češće koriste i tzv poštapalice, skraćene reči, neke moderne nastale u aktuelnom vremenu u kome živimo. Ne možemo reći deliti na lepe i ružne po obliku i formi. Jedino značenje može biti ružno i lepo i tu podelu poštujem. Ostalo je stvar jedinke. Termini koje koristimo za opis određenih stvari. Da mogu biti pomalo suvoparni ili ti svojim čestim pominjanjem i dosadni. Ali elem, to su takođe stvari na koje ne možemo puno da utičemo. Osim da segmentima čije nam pominjanje nije po jusu damo neko možda svojstveno i novo ime. Pa bar pokušajmo. Sebe ćemo svakako zadovoljiti.

Ovaj svet je prepun reči i jezika, nama znanih i nepozvanih. Nismo rođeni da sve razumemo i sve shvatamo, svako od nas voli ili ne voli nešto.

Za mene baš ne postoji reč da bih rekao da je ne volim, možda da se ne slažem, da.

NEMOGUĆE je reč sa kojom se borim celi život. Nemoguće je reč kad je kraj, kad više nema nade, a dok je živ, čovek je u mogućnosti da proba sve. Bilo da se radi o materijalnosti, ljubavi ili nečem drugom.

Najlakše je odustati i reći "to je nemoguće", dok ustati nakon svakog pada je jedna stepenica bliže mogućem.

JEDNAKI SE I U MRAKU PREPOZNAJU

ČUPKA: NEKI trenuci ostaju zapamćeni za ceo život. Neke reči, neki ljudi, neke odluke. Onaj osećaj kada te „slučajni” detalj pronađe i podseti... i filmska traka se odmota. Sve bude tako jasno, živo i slikovito, da gubiš predstavu prolaznosti i pojam vremena. Kao da se ponovo dešava, tu, pred tvojim očima. Slike, emocije... natopljeno platno sećanja bojama života.

Ne znam da li sam od nekih ljudi naučila da pojačam svoju energiju, ili da je prepoznam. Možda su me određene situacije navodile na taj put pozitivne, a možda sam se nesvesno „lepila” za takve ljude, u skladu sa onom narodnom „Sličan se sličnom raduje” ili onom mojom, „Jednaki se i u mraku prepoznaju”.

U OVOJ KULTURI NAJVIŠE NEDOSTAJE KULTURA

- *Koja je za tebe najuvredljivija reč za ženu?*
- *Ne znam.*
- *Ni ja nisam znala dok nisam doživela.*
- *Šta se desilo?*
- *Desio se ovakav dijalog:*

ČARNA: KOJA je bila ona žena koja je sedela pored tebe na proslavi?

- Ne znam... s koje strane?
- Kako ne znaš? Bila je u nekom krem kompletu, crvenokosa.
- Ne znam ko je to bio...
- Kako ne pamtiš? Gledala si u nju sve vreme.
- A, na nju misliš? Bivša manekenka, sada modna kreatorka...
- Povremeno si je dodirivala po licu i sklanjala čuperak sa obraza. Nežno, iza uha. A on se nemirno, vraćao, još uporniji od tvojih prstiju.
- Ja se toga ne sećam. Stvarno, svašta. Ti si i na toj daljini, video i njen čuperak? Očigledno te zaintrigirala.
- Mogu li da te upitam nešto? Al' da ostane među nama?
- Naravno. Reci.
- Jeste li vi u vezi?

– U kakvoj pobogu vezi?

– U ljubavnoj i emotivnoj... u seksualnoj?

Fleš! Krv! Bes! ... stojimo pored bazena i imam dve mogućnosti! Da ga sa kravatom tako uglađenog jednim potezom gurnem u vodu ili...

... namestim smešak i slatko mu, persirajući, odgovorim:

– Ne, pogrešili ste. Suviše volim kurac da bi me žene zanimale na taj način. Žene volim i poštujem jer sam i sama žena.

– Uh... ja preko usta prevalih taj tekst al' njemu usta zapuših na duže vreme. Više me ništa nije zapitkivao. Ni u poverenju, ni van njega. Javlja se na ulici baš kada naleti na mene. A svaki susret koji je mogao na daljinu da predvidi, eskivirao je bežanjem na drugu stranu ulice. Ja od tada počela da treniram boks. Nešto mi lep taj sport. Zlu ne trebalo. Ako neka slična perverzija opet naleti, da je dočekam kako liči. Pa da vidi ko je muškobanjast... i ko ne sklanja ženske uvojke, nego bolesnike postavlja na svoje mesto. Hmm... al to ja samo kad mi se „otkače” hormoni i kad reagujem na prostakluk. Inače sam ženstvena kao Merilin Monro i Monika Beluči, spojene u jednu.

– I slatka kao eurokrem.

ČUPKA: GREH JE zaboraviti poneki datum.

Promašaj života je ne oživeti neke trenutke nekih datuma.... Čitam upravo stiglu poruku. Još uvek mi jak ton buđenja para uši, a nemam pojma ni šta je pisac hteo da kaže ni ko je taj pesnik, koji me budi i stavlja na „muke”. Nit znam niti me zanima. Ali, žensko, ne može da oćuti, pa uzimam telefon u ruke i pišem...

Čupka i Čarna

Nepoznatom nekom (ne usudujem se da kažem muškarcu, jer možda je i žena.. pišem odgovor nekom bespolnom duhu: „Promašaj života je ne živeti.

Sve ostalo jeste Život”

SAVRŠENO REČE BOG I STVORI ŽENU

Žena posjeduje snagu koja muškarce ostavlja bez daha.

Žena je u stanju da se nosi sa nevoljama i na svojim leđima nosi težak teret.

Žena se smije kad osjeća da bi najradije vrištala.

Srećna je i smije se čak i kad osjeća strah od svoje bezuslovne ljubavi.

Postoji samo jedan "feler" kod žene – ponekad zaboravlja da ona, bez obzira da li je to majka, prijateljica, sestra, kćerka, učiteljica ili supruga, zaslužuje poštovanje.

ČARNA: KONAČNO sam se probudila pre zvonjave sata na telefonu. Onog iritantnog tona zvanog „izabrana melodija”. Iz sna sam se preнула naspavana, odmorna, raspoložena. Bez obzira na kasne sate u kojima sam legla i dosadnu kišu koja je dobovala i pozivala na dremku. Pogled kroz siv i zamagljen prozor nije me oneraspoložio. Baš naprotiv. Samo me je učvrstio u odluci da mi ovaj dan bude lep i topao. Da me ogreje Sunce koje se nalazi tamo negde... iza hladnih vodenih kapi, iza vetra i iza oblaka. Ne želim da mi vreme pokvari dan, pomislila sam. I neću sebi da dozvolim luksuz da ono utiče na mene. Uticaću ja na

njega. Jer, sreća je stvar izbora. A ja biram taj smajli. Sa široko razmaknutim usnama. Smajli gde se vide zubići i razmak među njima.

Onda si me ti pozvao. I čula sam tvoj glas. Umoren, nezadovoljan, prekoran. Dovoljno negativan da mi pokvariš trenutak. Dovoljno bitan da mi upropastiš dan.

Raspoloženje se razbilo u hiljadu komadića. Mislim da sam u jednom trenutku čula jak prasak, nešto što je zvučalo kao pucanje kristala i padanje ledenih komadića po tlu.

O LJUBAVI

Jezik ljubavi nalazi se u očima.

ČARNA: JEDNA od najvećih zabluda i „pogrešaka”, je to da je suprotno od ljubavi osećanje mržnje. To apsolutno niti je tačno niti je logično. Suprotnost bi uvek trebalo da bude na onoj najudaljenijoj, suprotnoj tački, a ljubav i mržnja to svakako nisu. Ponekad ih je nemoguće razlikovati. Zapravo, naš doživljaj istih. Suprotno od ljubavi nije mržnja, već osećanje ravnodušnosti. Ravnodušnost je u suprotnosti sa svime što ima dušu, srce, strast, energiju, ludost, neobičnost, kreativnost, posebnost... ona je u suprotnosti sa životom. I često mi zameraju, više prijatelji, manje oni drugi, da treba da isključim srce i uključim razum u mnogim situacijama... al nešto neću... i ne mogu... i neda mi se. Ravnodušnost nije deo mog karaktera i ne umem ja to. I nije mi ni žao. Imam srce u grudima i smajlija u očima. I imam tu krecavu i smešljivu liniju na dlanu, pa u svemu uvek i svuda, vidim onu lepšu i svetliju stranu. I baš mi je dobro. I baš mi je gušt.

ČUPKA: ISTINA JE da sam se uvek klonila hladnih i ravnodušnih. Valjda me ta osobina najviše nervira, od onih koje prepoznajem kao negativne, ljudske. Možda me zato ljudi ili vole ili ne... nema ravnodušnih, kada sam ja u pitanju, i pod lupom. Znači li to da sam uspela? Da li je to pobeda boja i oblika nad sivilom

i bezličnošću?!... Mislim da jeste... I srećna sam što poznajem neke divne, emotivne ljude, koji emituju čudesnu energiju, kojoj se radujem. I koje tako snažno i srčano volim. I nije me sramota da pustim suzu... od tuge ili od sreće. I da se grohotom nasmejem od veselja ili šoka. Jer... to sam ja. A ravnodušnost... je samo malo gostovala u ovoj priči.

ČUPKA: LJUBAV je iskušenje. Koliko si spreman da daš, tako će se i vratiti. Spreman? To nije dobra reč. To se ne može spremati niti naučiti. Može te samo život blagosloviti darujući ti ljubav kao obeležje. A ja sam obeležena. Znam da jesam. Taj čudnovati beleg ljubavi darovali su mi roditelji na rođenju. Genetski mi je usađeno da volim.

Za mene je ljubav moja porodica i njeno negovanje. Sada kad imam decu, oni su moja najveća ljubav. I kuća i bašta i posao i pisanje i sve što je u meni i oko mene... sve je ljubav. Život „punim plućima” je ljubav. Drugačije ne umem, ne mogu i ne želim. Ovaj život, jedini koji imam, u kome rastem, sazrevam i starim, u kome se radujem, tugujem, smejem se i plačem, dočekujem i ispraćam, u kome volim i voljena sam. I to je ljubav.

STANKO: POTPUNO se slažem sa teorijom da ljubav ne može preći u mržnju ili obrnuto. Ta teorija se nikako ne uklapa u moje kodekse. Jednostavno ljubav kao osećanje je jedino što po meni nema svoju nasuprot ravnotežu, iliti dvojstvo. Ne postoji niti jedna opcija sa kojom bih mogao uporediti ljubav. Ljubav je neprekidna i neraskidiva nit koja se rađa i raste. Traje

i eskalira u svom tom trajanju. Ali naravno da postoje i one ljubavi sa tužnim krajem. Pa bi neko mogao reći – eto, sad je sve primilo drugu notu. Slažem se. Ljubav je jedina sposobna trajati i kada je raskinuta kao neraskidivi deo sećanja koje smo poneli iz te ljubavi. Znam ponovo ćete reći – šta ako sećanja nisu lepa? Opet se slažem. Ali ako nemamo lepo sećanje na dane naše ljubavi, onda to nije bila iskrena ljubav. Elem, ne možete nikoga naterati da vas voli. Možete samo bezgranično i bezuslovno da volite i sebe dajete. Sve ostalo bi trebao biti bumerang osećaja koji se davanjem množi i dolazi do čitave erupcije. Naučio sam sebe davati. Volim da volim i svojom emocijom ja živim tu ljubav. Kanališem je. Najlepše ljubavi su one uzvraćene i iskrene. Slažem se da prvu ljubav koju upijamo i emitujemo jeste ta roditeljska ljubav, i ljubav naših bližnjih. Koliko smo naučeni da volimo, i koliko smo bili voljeni, toliko u životu od sebe i dajemo. To je istina. Ljubav se prepoznaje u očima. Nema to veze sa bojom očiju. Treba spoznati način na koji vas neko gleda. I odraz vas u nekim drugim očima, ta tanka nit, trenutak kada se pogledi sretnu. Tada je već sve jasno. Srce je već nešto drugo. To je sklonište za zaljubljene duše. Ognjište za mir. Zato, koga u srce primite nikad ne izađe. Čak i kada sebe lažete, ti tragići sećanja uvek postoje. Samo ih nikad više ne oživimo. Dolaze neki novi tragovi, stazice se utabaju, mi postanemo pametniji i zreliji. I opet ljubav koja je jedina prava opstane zauvek. Nema tu poraženih. Ono što mi posebno smeta u razgovoru sa drugim ljudima je što se drsko drže ponosa. Nema tu ponosa. Kad voliš iskreno, tu nema

taktike, opcije i plana. Nemaš vremena sebe držati vislje od predviđenog. Cenim samo borbu i istrajnost u ljubavi. Ne volim lažne ljubavi. Bog nas je darivao sposobnošću da volimo i svoja osećanja delimo. Zato ja uvek glasam za LJUBAV.

„Ljubav je kao crna večernja haljina koja nikad ne izlazi iz mode..”

O ljubavi su mnogi pisci, uključujući i sebe, napisali mnoge pesme i romane..

Ima mnogo vrsta ljubavi:

Ljubav je pokazivanje emocija prema drugoj osobi, bilo da se radi o osobi kaja ti unosi nemir u srce, onaj nežan titraj srca kad ugledaš tu osobu ili samo da joj čuješ glas.

Luksuz je imati nekoga ko te zna saslušati, razumeti, biti tu kad ti treba rame za plakanje, smeh, drug, prijatelj, neko ko te voli, jer sposobnost davanja i primanja ljubavi nije namenjena svim osobama na ovom svetu. Prvo moraš da voliš sebe da bi mogao da shvatiš ljubav. Ako voliš sebe, onda poseduješ osećaj ljubavi kojou možeš da поделиš i ljudima oko sebe.

OSEĆANJA I OGRANIČENJA 2

ČUPKA: POSTOJE dani kada ti sve ide lako i glatko. Čak i ono za šta misliš da nikada neće da se desi ili završi, dogodi se tog dana i pozavršavaš poslove kao da ti je sam Bog otac. Svi smo nekad bili u sličnim situacijama moramo da priznamo. Nekad idemo na sigurno a sve ispadne onako kako se nismo nadali. To znači da pravila ne postoje a ponekad zato i služe da bi se kršila. To vam je kao neko prokletstvo, kad razmišljate o nečemu a baš želite, postoji velika mogućnost i da vam se desi. Po sistemu privlačenja, čak može da se desi kada razmišljate i o negativnim stvarima možete nesvesno snagom misli da ih prizovete. Sigurna sam da mi kao nacija pokušavamo da prizovemo više novca, da bismo normalno i dostojanstveno živeli od svog rada. Ali eto, to nam se ne dešava. Kako? Zašto? Samo pitanja – odgovora nigde. Verovatno ne znamo to da radimo na pravi način.

Danas sam bila do banke da produžim dozvoljeni minus i osećala sam se jadno a u banku još nisam ni ušla. Mesta za parking nigde, tamo gde se ne plaća. Čak i kad pošaljem sms, pošaljem to na pogrešan broj pa duplo platim parking mesto. Uđem u banku, njima pao sistem. Čekam da dođem na red. Čovek iza kancelarijskog stola je ljubazan, sa izveštačenim osmehom. Ne podseća na nekog ko ima dušu. Izvinjava

se, razumem ga, nije on kriv. Imam ko zna kakvu facu kad me pita da li mi je dobro. Dobro mi je, kažem, samo mi je dostojanstvo poljuljano. Pogleda me upitno. Što me gleda tako kao da sam odlepila. Sažaljivo mi se osmehne. Kažem: „Vidiš da tu piše da radim preko dvadeset godina i nemam iza sebe nikakvu uštedu, ne mogu da preživim normalno ako ne odem u minus tokom meseca, ubila mi je država svako dostojanstvo. Imam studenta, ne može se drugačije. Možda bi moglo drugačije na nekom drugom mestu, u nekoj drugoj zemlji, koja nije moja, koju ne volim kao ovu.

Odjednom osmeh na njegovom licu. Razumevanje i neka nevidljiva nit prijateljstva i razumevanja se nazire u njegovim očima. Pitam se da li je to istina ili je samo ljubazan i dobro istreniran da zabavi klijenta dok se uspostavi veza sa kreditnim biroom da mi odobre minus.

„Baš juče su moji roditelji pričali o tome koliko su se mučili dok sam ja studirao, a za koju platu ja sada radim?“

Sa žalošću u glasu govori. Sigurna sam da je istina. Pretvara se u čoveka koji ima osećanja. Bar sam malu dozu ljudskosti ubacila u hladnu banku. Možda će na nas koji dođemo da produžimo minus gledati drugim očima ili sam možda loše procenila... ali ne. Nisam.

STIGOSMO DO ODGOVORA, ONIH OSAM, SA POČETKA KNJIGE

1.

STANKO: Inteligencija jedne devojke/žene nema veze sa bojom njene kose. Boja kose je osoban izbor izgleda. Ja, jednako poštujem sve žene bez razlike na boju kose, kože, nacionalnost i veru. Sve žene su lepe i inteligentne, svaka na svoj način. Vicevi su uvek postojali i postojaće na osnovu nečega. Plavuša je žena plave kose, njena inteligencija nema nikakve veze sa bojom njene kose.

2.

ČARNA: Dlake su sastavni deo kože i najčešće rastu gde im nije mesto ili baš tu gde ih mi ne želimo.

ČUPKA: Ha ha, naravno da se ne slažem. Mislim da većina i neće. Većinu crnki mogu da podelim na sposobne i nesposobne, nasmejane i tužne.

STANKO: Postoje mnoge priče o dlakama po nekim delovima ženskog tela. Ja ne bih o tome mnogo raspravljao jer verujem da su dlake na nogama većini žena osetljiva tema. To je, po mom mišljenju, osobna stvar higijene. Mislim da je, u današnje vreme, depilacija dlaka na ženskom telu ista stvar kao jutarnje brijanje brade kod muškaraca. Ja kao muškarac osobno želim da osetim glatku, nežnu kožu kad milujem žensko telo.

3.

ČUPKA: O, ovde diplomatija uzima danak. Nema pobeđenih ni poraženih u ovoj discipline. Svetle osobe nežnije izgledaju ali ne znači da nisu temperamentne. A tamnije često znaju da budu nežne i uvek su neizbežne.

ČARNA: Temperament, strast, nežnost ili grubost samo su osobine koje uslovljava karakter a ne boja kose. Agresivne plavuše i nežne crнке sasvim su izvesne a može i suprotno. Stvar je u „izazivaču” i „okidaču” – u muškarcu.

STANKO: Temperament i nežnost su unutrašnje karakteristike jedne žene. Ne verujem da karakter jedne žene ovisi o boji njene kože ili kose, to je njena unutrašnjost, koja se ispoljava i pokazuje na površini u trenutnom momentu.

4.

ČUPKA: Ta teorija ne pije vodu. Rivalke su mi one koje ugrožavaju moju privatnost. Tada ne gledam ten i boju kose jer mi je sve crveno ispred očiju.

ČARNA: Može, a? Može, i te kako. Ko je pročitao ovu knjigu, odgovor već zna.

STANKO: Verujem da može. Različitost se privlači. Prijateljstvo i ljubav su ispoljavanje naših unutrašnjih osećaja prema drugoj osobi, koja nas privuče na osnovu bilo da je govorom, pokretom tela, izgledom, pogledom, zajedničkim interesima i sl. Ljubav i prijateljstvo ne poznaju granice.

5.

ČUPKA: To pitanje je ipak više za muškarce. Iako mislim da njihova lepota ne može da se poredi u poverenju bih vam rekla – sto posto sam sigurna da bi Merlinka odnela pobedu na tom konkursu.

ČARNA: Pitanje ukusa. A o ukusima, znate već. Lepe su obe. I Severina i Hali Beri a o Šeron Stoun da i ne govorim.

STANKO: Obe žene su lepotice sveta, svaka u svoje vreme. Svaka od njih je privukla publiku, mušku i žensku na svoj način. Ja kao muškarac se divim obema.

6.

ČUPKA: Trče za plavušama jer zbog navedenih predrasuda misle da će ih brže i lakše osvojiti.

ČARNA: Ovo je ipak pitanje za neku novu knjigu koju ćemo napisati. Muškarci, ja bih rekla, kako koji ili, muškarci vole žene – a žene vole (i znaju) da se farbaju u željenoj boji.

STANKO: Ne znam za druge muškarce sta vole, ja mogu da pišem samo u svoje ime. Ja volim da imam lepu, doteranu ženu pored sebe, bila ona plavuša ili crnka, nije bitno. Meni je bitno da se ja osećam lepo u njenom društvu, a i ona u mom. A veoma mi je važno da ima dušu, srce i mozak.

7.

ČARNA: Osmeh govori više od reči, zar ne?

ČUPKA: Zar bi se zadnjih dvadeset godina farbala u plavo da nisam zadovoljna?

STANKO: Verujem da ako žena mnogo ulaže u svoj izgled, da je njoj kao ženi/osobi vrlo važno kako ona izgleda, da je ona žena koja drži do sebe, bila plava ili crna, smeđa, nebitno. To ne mora da znači da hoće da impresionira ikoga, jednostavno želi da čuva ono što ima, a to je najveće blago na ovom svetu, njeno telo. Ta ista žena može da živi pored muskarca koji je uopšte ne primećuje, verujem da će biti razočarana ali ne i poražena, još upornija. Ja osobito volim žene koje paze na svoj izgled, jer žena u svakom svom razdoblju života ima posebnu lepotu koja zrači u njenom pogledu, a dolazi iz njenog srca i duše.

8.

ČARNA: Postoje predrasude koje ostaju u sferi predrasuda a ne istina. Inteligencija ne zavisi od pigmenta i boje kose. Čupka, znaš li da sam uz tebe postala nežnija.

ČUPKA: Ja, u stvari, i nisam prirodna plavuša već smeđokosa koja mudro i uspešno izvlači pramenove. P.S. Čarna, mislim da sam pored tebe postala ratobornija.

- *Čekaj, Čupka, samo trenutak, zvonim negde u dnu tašne... uu.. Stanko Holcer je na liniji... da...*
- *Bok, nismo se odavno čuli. Imam jedan predlog za tebe, pa ako se složiš, biće sjajno!*
- *Kaži, prijatelju.*
- *Šta misliš da skupa napišemo roman? Ono, duo varijanta, iz muškog i ženskog ugla.*

Poslaću ti tekst, koji sam započeo, a ti vidi pronalaziš li se u toj tematici.

- Hoću, naravno, to je odlična ideja. A pre toga, imam ja jedan predlog za tebe. Od kad sam videla tvoje ime na displeju, sigurna sam da nisi slučajno pozvao baš sada, i da ćeš pristati.*
- Ne znam, sve dok ne čujem o čemu se radi!?*
- Moja drugarica i ja zajedno pišemo knjigu. Hoćeš li da nam gostuješ u njoj?*
- Knjigu? Iz ugla dve žene? A na koje teme?*
- Teme su životne. Ljubav, strast, romantika, prijateljstvo, sreća i tuga. Sve ono što jedan život čini bogatim, a nas vrednim življenja.*
- Još pitaš! Da gostujem u priči sa dve žene, na ljubavne teme... kad krećemo?*
- Odmah!!!*
- Polećemoo!!!*

SADRŽAJ

Umesto prologa.....	11
Igre zavodenja.....	13
Eliksir dodira	19
Varijacije na temu kafe	24
Neodoljive suprotnosti.....	37
Baba, uštipci i mutne priče.....	44
Lolite, kuguarke, vršnjakinje ili samo zaljubljene žene.....	47
O muškarcima i drugim demonima.....	51
Zdrav život.....	57
Kolariću paniću.....	61
Žene, ribe i mačke.....	64
Čupka i čarna kao eurokrem.....	71
Smeh je najbolji lek a i suze su OK.....	74
Bube u glavi.....	78
Kako se zove Bog.....	84
Osećanja i ograničenja.....	86
Jednaki se i u mraku prepoznaju.....	91
U ovoj kulturi najviše nedostaje kultura.....	92
Svratište.....	95
Savršeno reče Bog i stvori ženu.....	97
O ljubavi.....	99
Osećanja i ograničenja 2.....	103
Stigismo do odgovora, onih osam, sa početka knjige.....	105

Danijela Božičković i Antileta Ana Živković

ČIPKA I ČOKOLADA

gost pisac
Stanko Holcer

Izdavač

Arte, Beograd
Debarska 22, +381(0)64 826-00-50

Za izdavača
Miodrag Jakšić

Glavni urednik
Miodrag Jakšić

Biblioteka
VIP

Urednik
Gordana Vlajić

Ilustracije u knjizi
Danijela Božičković

Prelom i korice
Željko Devetak i Sanja Balabanović

Štampa
Stojadinović
Petrovac na Mlavi

Tiraž 1.000

ISBN: 978-86-6415-052-1

www.artegrupa.rs
miodragjaksic@mts.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-3

БОЖИЧКОВИЋ Радуловић, Данијела, 1968-
Čipka i čokolada / Danijela Božičković Radulović, Antileta
Živković, gost pisac Stanko Holcer ; [ilustracije u knjizi
Danijela Božičković]. - Beograd : Arte, 2015 (Petrovac na
Mlavi : Stojadinović). - 110 str. : slike autora ; 21 cm. -
(Biblioteka VIP) Tiraž 1.000. - Beleške o autorkama: str. 112-
113. - Str. 114: Stanko Holcer / Milica Blagojević-Janković.

ISBN 978-86-6415-052-1

1. Живковић, Антилета, 1973- [аутор]

2. Холцер, Станко, 1975- [аутор]

COBISS.SR-ID 218155276

